

Do użytku służbowego

STAN I ROZWÓJ KADRY
NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
W POLITECHNICE ŚLĄSKIEJ

GLIWICE, luty 1978 r.

Do użytku służbowego

STAN I ROZWÓJ KADRY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH W POLITECHNICE ŚLĄSKIEJ

GLIWICE, luty 1978 r.

Do użytku naukowego

STAN I ROZWÓJ KADRY
NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
W POLITECHNICZE ŚLĄSKIEJ

1. STAN ZATRUDNIENIA W POLITECHNICE ŚLĄSKIEJ I JEGO STRUKTURA

Stan etatów przyznanych Uczelni przez Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki utrzymuje się od grudnia 1975 r. - z niewielkimi zmianami - na tym samym poziomie. W okresie dwóch ostatnich lat liczba etatów będących w dyspozycji Uczelni zwiększyła się zaledwie o 35 (z 4.857 do 4.892).

W bieżącym roku - i przyszłym - nie należy oczekiwać zasadniczych zmian, mimo iż potrzeby wszystkich jednostek działalności podstawowej oraz służb administracyjno-ekonomicznych i gospodarczych są coraz większe. Stan i strukturę zatrudnienia przedstawiono w tablicy 1.

W porównaniu do roku ubiegłego zmieniły się proporcje między poszczególnymi grupami zatrudnionych, na korzyść nauczycieli akademickich i pracowników inżynieryjno-technicznych. Nie jest to jednak równowaga trwała. Dla wybrnięcia z trudnej sytuacji wprowadzono bowiem w Uczelni zasadę "płynnego kursu etatów", która jest stosowana, niezależnie od oficjalnie wydanych decyzji etatowych, dla poszczególnych jednostek. Zasada ta umożliwia wykorzystanie w skali Uczelni każdego wolnego etatu w danej chwili, niezależnie od jego formalnego przypisania (z jednym ograniczeniem - utrzymania ogólnego stanu zatrudnienia na niezmiennym poziomie).

Tak prowadzona gospodarka etatami wymaga od kierownictwa Uczelni dużego wysiłku, a przede wszystkim zwiększonej czujności, w związku z możliwością ewentualnego przekroczenia limitu zatrudnienia, co jest z kolei rzeczą niedopuszczalną.

W przedstawionej sytuacji opracowanie długofalowej polityki w zakresie zatrudnienia jest trudne i mało realne. Pozostaje natomiast aktualną sprawą ciągłego dostosowywania (zbliżania) poziomu zatrudnienia do potrzeb instytutów. W tym też kierunku poszła analiza stanu zatrudnienia w grupie pracowników inżynieryjno-technicznych. W oparciu o wnioski wpływające z analizy przygotowano zasady rozdziału etatów dla poszczególnych jednostek działalności podstawowej, które będą sukcesywnie wprowadzane w Uczelni, poczynając od nowego roku akademickiego.

Podstawowe założenia i kryteria wspomnianych propozycji podane są w załączniku nr 1.

W przypadku pracowników administracyjno-ekonomicznych kierownictwa Uczelni zostało zobowiązane przez Resort do sprowadzenia stanu zatrudnienia, w tej grupie, do poziomu 12,5% (obecnie ponad 14% ogółu zatrudnionych). Przewiduje się, że wygosparowane etaty przeznaczone będą w pier-

wszej kolejności dla instytutów posiadających największe niedobory kadrowe w grupie nauczycieli akademickich oraz dla przewidzianych do powołania nowych jednostek.

Niepokojąco wygląda stan zatrudnienia w grupie pracowników obsługi. W porównaniu do roku ubiegłego liczba pracowników wzrosła zaledwie o 18 osób, podczas gdy potrzeby wzrosły niewspółmiernie (oddanie do użytku nowych obiektów w Gliwioach i Katowioach). Sytuację dodatkowo utrudnia brak ochłonnych do podejmowania pracy związanej z obsługą.

2. STAN KADRY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH I JEGO STRUKTURA

Kadra nauczycieli akademickich Politechniki Śląskiej liczy obecnie (dane na dzień 31.12.1977) 1.885 osób, w tym 225 profesorów i docentów oraz 412 adiunktów. Szczegółowe dane dotyczące struktury kadry podane są w tabl. 2, zaś w tabl. 3 przedstawiono stan kadry w poszczególnych jednostkach działalności podstawowej.

W porównaniu do roku ubiegłego liczbą nauczycieli akademickich wzrosła o 39 osób; nie jest to dużo w porównaniu do potrzeb Uczelni. Niepokojem napawa natomiast struktura kadry. Mimo nowych awansów i nominacji liczba profesorów i docentów zmniejszyła się o 8 osób, zaś liczba starszych asystentów i asystentów z 974 do 955. Zmniejszenie się liczby asystentów można tłumaczyć ograniczeniem przyjęć nowych pracowników i równoczesnym awansem starszych asystentów - po obronieniu pracy doktorskiej - do grupy adiunktów; o zmniejszaniu się grupy profesorów i docentów zdecydowały przede wszystkim - przejścia na emeryturę, przypadki losowe oraz odejścia z pracy w Uczelni (por. tabl. 12), które łącznie przewyższyły nowe nominacje i awanse. W porównaniu do roku ubiegłego zanotowano wyraźny wzrost liczby adiunktów (o 45 osób), co w skali całej Uczelni cieszy, natomiast w przypadku niektórych instytutów jest przedmiotem poważnej troski. Bliższe dane na ten temat podane będą w pkt. 5.3. Zanotowano również wzrost liczby starszych wykładowców i wykładowców - o 13 osób. Wzrost ten nie jest na pewno powodem do zadowolenia zwłaszcza, że następuje w połączeniu z zagrożeniem rotacją starszych asystentów. W roku 1978 należy spodziewać się przełomu w kilkuletniej tradycji systematycznego wzrostu grupy wykładowców i starszych wykładowców. Przyczyną jest poprawa sytuacji kadrowej Wydziału Matematyczno-Fizycznego, w którego jednostkach zatrudnionych jest łącznie 53 wykładowców (25% ogólnego stanu). Dopóki potrzeby kadrowe jednostek były bardzo duże, dopóty z dużą liberalnością podchodzono do spraw rotacji starszych asystentów, starając się w ten sposób nie dopuścić do zakłóceń w pracy dydaktyczno-wychowawczej. Od bieżącego roku podejście do spraw rotacji będzie ulegało stopniowej zmianie, aż do pełnego i skrupulatnego przestrzegania postanowień określonych przepisów. Docelowo przewiduje się, że - poza nielicznymi wyjątkami - wykładowcy i starsi wykładowcy będą mogli być

zatrudniani tylko w jednostkach organizacyjnych, w których działalność naukowo-badawcza prowadzona jest pozaprogramowo (np. Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, WF i Sportu itp.). Nie oznacza to automatyzmu w podejściu do sprawy. Przejście ze stanowiska lektora lub nauczyciela WF na stanowisko wykładowcy i dalej - starszego wykładowcy, związane będzie ze spełnieniem określonych warunków, w tym - na pierwszym miejscu - uzyskaniem stopnia doktora, lub liczbą lat dobrej pracy w Uczelni.

3. OCENA POTRZEB KADROWYCH POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTEK DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

W opracowaniu przedstawiono dane dotyczące zapotrzebowania na kadre naukowo-dydaktyczną w poszczególnych jednostkach organizacyjnych działalności podstawowej. Punktem wyjścia dla oceny potrzeb były wskaźniki ustalone (przed wielu laty) w Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, podające obowiązkowe pensum dydaktyczne dla wszystkich grup pracowników naukowo-dydaktycznych. Są to obecnie jedyne kryteria, które pozwalają na określenie w każdym instytucie liczby etatów dla nauczycieli akademickich. Na pewno nie jest to ocena pełna. Wspomniane wskaźniki były słuszne w okresie, gdy szkoły wyższe były rozliczane wyłącznie w pracy dydaktyczno-wychowawczej. Działalność naukowa, prowadzona równolegle, zresztą w różnym nasileniu, nie była wtedy przedmiotem specjalnego zainteresowania. Pierwszy wyłom w tej tradycji wprowadziła ustawa o stopniach i tytułach naukowych, a następnie dalsze akty prawne zobowiązujące pracowników Uczelni do rozliczania się również z działalnością naukowo-badawczą. Potrzeby społeczno-gospodarczego rozwoju kraju przesunęły wyraźnie, w ostatnich latach, punkt zainteresowania wyższych szkół technicznych na obszar działalności naukowo-badawczej. Potwierdza ten stan rzeczy zakres zobowiązań Uczelni w planach prac naukowych i stale zwiększający się nacisk jednostek gospodarki narodowej na podejmowanie nowych tematów. Dodatkowe utrudnienie w określaniu potrzeb wprowadziło, obowiązujące od grudnia 1975 r., zamrożenie poziomu zatrudnienia.

Uwzględniając wspomniane uwarunkowania, przedstawioną ocenę potrzeb kadrowych należy uznać za niepełną, z zastrzeżeniem, że innej obecnie zrobić nie można. Z podobnymi kłopotami borykają się wszystkie wyższe uczelnie techniczne w kraju. Skłania to do stwierdzenia, że niezbędne jest określenie przez Władze Centralne nowego statusu wyższych szkół technicznych, uwzględniającego zarówno zadania dydaktyczno-wychowawcze, jak i naukowe jednostek, ze wszystkimi wpływającymi stąd skutkami formalno-prawnymi, w tym zasadami regulującymi ocenę potrzeb w zakresie stanu ilościowego kadry.

Liczbę potrzebnych etatów dla nauczycieli akademickich w każdej jednostce Uczelni obliczono na podstawie wielkości obciążenia dydaktycznego, pla-

nowanego do wykonania w roku akademickim 1977/78. Pensum dydaktyczne Instytutu określono w oparciu o liczbę etatów na dzień 1.12.1977 r.; nie uwzględniono przy tym żadnych zwolnień poszczególnych pracowników z części obowiązującego pensum. Różnica między liczbą godzin dydaktycznych podaną w arkuszu, a wielkością pensum podzielona przez 270 (pensum młodszego pracownika naukowo-dydaktycznego) określiła niedobór, bądź też nadmiar etatów w poszczególnych jednostkach (tabl. 4 i tabl. 5).

W przeliczeniach ocelowo nie stosowano zaokrążeń wyników.

Z łącznego bilansu wynika, że w dniu 31. grudnia 1977 r. Politechnika Śląska miała łączny niedobór kadry nauczycieli akademickich wynoszący 446 osób. Połowa podanego niedoboru mieści się w pierwszych sześciu jednostkach, wymienionych w tabl. 4.

Jako podstawę dla określenia stopnia pilności w zwiększeniu zatrudnienia przyjęto jednak nie liczbę brakujących etatów w jednostce, a wielkość średniego obciążenia dydaktycznego, przypadającego na nauczyciela akademickiego. Kolejność poszczególnych jednostek w tej klasyfikacji podaje tabl. 6.

W pierwszej dziesiątce podanej klasyfikacji mieszczą się aż trzy instytuty Wydziału Górniczego, a w pierwszej piętnastce - również i trzy instytuty Wydziału Budownictwa.

Napawa to dużym niepokojem zwłaszcza, jeżeli się weźmie pod uwagę bardzo poważne zadania naukowo-badawcze stojące przed tymi wydziałami.

W grupie siedmiu instytutów posiadających nadmiar kadry (w trzech pozostałych przypadkach nadmiar można traktować jako symboliczny), aż trzy instytuty wchodziły w skład Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej. Łączny nadmiar kadry w tych trzech jednostkach można określić na 22 etaty.

Przedstawione rozeznanie, chociaż niepełne, jest bardzo wymowne. Różne też są przyczyny zaistniałego stanu rzeczy.

I tak - w przypadku jednostek Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej w głównej mierze o nadmiarze kadry zdecydowało wyraźne zmniejszenie (od 1.10.1977) limitu przyjęć na I rok studiów oraz fakt, że w ciągu całego okresu istnienia Wydziału, instytuty (dawniej katedry) nie miały kłopotu w znalezieniu chętnych do pracy w Uczelni, co spowodowało pełne wykorzystanie posiadanych etatów. Z drugiej strony, jeśli chodzi o wydziały: Górniczy i Budownictwa, to duże skupisko jednostek przemysłowych w regionie powodowało, i nadal powoduje, systematyczne przechwytywanie absolwentów z tych kierunków. Wydziały borykały się z niedoborem kadry, nawet w okresie pełnej swobody w przyjmowaniu nowych pracowników.

Należy nadmienić, że przedstawione rozeznanie może ulec zmianie w przyszłym roku akademickim. Są dwa zasadnicze tego powody. Pierwszy z nich, to coroczne zmniejszanie przez MNSzWiT limitu przyjęć na I rok studiów; w ubiegłym roku nastąpiło zmniejszenie na studia dziennych, z zapowiedzią utrzymywania tej tendencji spadkowej aż do roku 1980. Od

najbliższego roku akademickiego (1978/79) widoczne zmniejszenie limitów spotka również studia dla pracujących. Drugim powodem jest wprowadzana zmiana planów i programów studiów dla pracujących; nowe plany i programy w przyszłym roku obejmą już trzeci rok studiów.

Niosą one ze sobą zmniejszenie liczby godzin zajęć dydaktycznych dla poszczególnych instytutów, dzięki przejściu z lekcyjnej formy zajęć na system wykładowo-ćwiczeniowy.

Próbując wstępnie ocenić tendencje w określeniu potrzeb etatowych w oparciu o przyszłoroczne obciążenie dydaktyczne, można jedynie stwierdzić, że zwiększy się liczba jednostek posiadających nadmiar kadry (w tym dalsze jednostki Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej), bez zasadniczych zmian w klasyfikacji tych instytutów, które mają największe niedobory kadrowe.

W podanych rozważaniach nie uwzględniono ewentualnego zwiększenia w roku akademickim 1978/79 obciążeń dydaktycznych z tytułu prowadzenia zajęć na studiach podyplomowych; łączne obciążenie dydaktyczne jest bowiem niewielkie, a równocześnie nie można z całą pewnością wskazać, które z przewidywanych do prowadzenia studiów będą uruchomione (i z jaką liczbą słuchaczy).

4. PERSPEKTYWY WYRÓWNANIA NIEDOBORÓW KADROWYCH

Jak już uprzednio wspomiano, w łącznym bilansie Uczelnia ma niedobór kadry naukowo-dydaktycznej, wynoszący 446 etatów, przy czym suma niedoborów daje 483, a suma nadmiarów - 37 etatów. W zagadnieniu wyrównania niedoborów kryją się dwa złożone przypadki. Pierwszym z nich jest sprawa zapewnienia jednostkom nowych etatów, drugim - problem wykorzystania umiejętności i możliwości tej części kadry, dla której - w średnim przeliczeniu - brak obciążenia dydaktycznego. Przesunięcie nadwyżek kadrowych do instytutów posiadających nadmiar obciążenia dydaktycznego może być rozważane wyłącznie teoretycznie. Istniejący stan rzeczy najlepiej przedstawia tabl. 7, w której zestawiono nadmiar i niedobór kadry w podsumowaniu wydziałowym, a więc - z wystarczającą dokładnością - w zakresie jednego lub zbliżonych kierunków studiów.

Z uwagi na dyscyplinę w gospodarce etatami i potwierdzeniu przez MNSzWiT, że w ciągu najbliższych lat nadal obowiązywać będzie zasada określania liczby etatów w oparciu o wskaźniki obciążenia dydaktycznego, kierownictwo Uczelni w pierwszej kolejności musi się zainteresować sprawą nadwyżki kadry. Sytuację komplikuje fakt, że wszystkie zainteresowane jednostki posiadają poważne zobowiązania w planach prac naukowo-badawczych - aż do roku 1980. Propozycje rozwiązania tego złożonego problemu, w ogólnym zarysie, przedstawione są w zał. nr 1. Przewidują one potwierdzenie zasady łączenia liczby etatów nauczycieli akademickich z wysokością obciąż-

zenia dydaktycznego, z równoczesną zapowiedzią sprowadzania liczby etatów do określonych potrzeb na drodze sukcesyjnego zmniejszania stanu zatrudnienia, aż do roku 1980.

W okresie przejściowym przewidziano wprowadzenie ekwiwalentu w wysokości dwóch godzin typu E za jedną godzinę niedoboru dydaktycznego. W pierwszej kolejności ta przymusowa rotacja musi dotknąć pracowników reprezentujących najsłabszy poziom dydaktyczno-wychowawczy i naukowo-badawczy oraz nie rokujących szans na dalszy, szybki rozwój. Dużą rolę do spełnienia będą tutaj miały kierownictwa: Uczelni, Wydziałów - a przede wszystkim zainteresowanych instytutów. Chodzi bowiem o ewencualne wskazanie wspomnianej grupie pracowników miejsce przyszłej pracy, zgodnej z ich kwalifikacjami. Nie wielkie szanse poprawy sytuacji w tym przypadku, należy łączyć z przewidywanym powołaniem w Politechnice Śląskiej jednostki działalności podatwowej w zakresie karbochemii.

Być może, że uda się zapewnić niektórym pracownikom nowe miejsca pracy właśnie w tej placówce.

Trudniej jest ocenić perspektywy wyrównania niedoborów kadrowych w poszczególnych jednostkach. Nowe etaty kierownictwa Uczelni może uzyskać wyłącznie w wyniku ich uprzedniego wygospodarowania z innych grup zatrudnionych. Taką zasadę Uczelnia stosuje już od dwóch lat i z tego tytułu pozyskano ponad 100 etatów; o dalsze jest jednak trudno. Należy się spodziewać, że w tym roku nie uda się wygospodarować więcej niż 15 do 20 etatów. Z zewnątrz, m.in. z MNSzWiT, na nie więcej w tym roku liczyć nie można.

Pewną pomocą w działalności dydaktycznej jednostek są pracownicy specjaliści z różnych jednostek gospodarki narodowej i instytutów resortowych. Łącznie - z Uczelnią utrzymuje kontakt 303 specjalistów i naukowców, z których 34 zatrudnionych jest w charakterze docentów i profesorów kontraktowych - w wymiarze połowy etatu (por. tabl. 9). Wspomniana pomoc dotyczy prawie wyłącznie odcinka pracy związanego z dydaktyką. Można wymienić tylko sporadyczne przypadki włączenia się profesorów i docentów kontraktowych do działalności wychowawczej i naukowo-badawczej, w tym - kształcenia młodej kadry. Uznają zasadę zapraszania specjalistów i naukowców z innych jednostek do współpracy za słuszną i korzystną, trzeba jednak wyraźnie podkreślić, że Uczelnia nie widzi podstaw do przedłużenia zatrudnień w charakterze profesorów i docentów kontraktowych, o ile cały ich zakres obowiązków skupiony będzie wyłącznie na prowadzeniu zajęć dydaktycznych. W tym przypadku wystarczy podpisanie umowy - zlecenia. Jest rzeczą również niezrozumiałą, a wynika to z analizy arkuszy obciążeń dydaktycznych, że tym pracownikom instytuty powierzają często prowadzenie zajęć z zakresu przedmiotów, dyscyplin i dziedzin niespecjalistycznych. Polityka ta budzi wiele sprzecznych odczuć i spotyka się z nieprzychylnymi komentarzami ze strony etatowych pracowników zainteresowanych jednostek. Od nowego roku akademickiego, w przypadku wniosku o powołanie na stanowisko docenta bądź profesora kontraktowego, będzie obowiązywała zasada przedstawienia szczegółowego

zakresu obowiązków dydaktycznych, a ponadto określenia zadań naukowo-badawczych - w tym kształcenia kadry oraz przewidywanych obowiązków organizacyjnych.

Niewielką pomoc instytutom borykającym się z nadmiarem obciążenia okrzują studenci, zatrudnieni (w ramach umowy-zlecenia) przy prowadzeniu zajęć dydaktycznych; jest ich łącznie 16 (tabl. 8). Przepisy odpowiedniego zarządzenia ograniczają jednak możliwość rozszerzenia tej ciekawej formy włączania studentów do prac instytutowych (chodzi o możliwość zlecenia tylko dwóch godzin zajęć tygodniowo). W większości z podanych przypadków, i to należy ocenić wysoko, prowadzenie zajęć powierzono słuchaczom studiującym w trybie indywidualnym.

W prowadzeniu zajęć dydaktycznych biorą również udział pracownicy Uczelni nie będący nauczycielami akademickimi; takich przypadków było 12.

Stan ten, z wielu względów, należy uznać za przejściowy, z tendencją do jego całkowitego wyeliminowania w ciągu najbliższego roku akademickiego.

Próbując podsumować problem wyrównania niedoborów kadrowych należy otwarcie powiedzieć, że szanse na pełne opanowanie sytuacji są nierealne; można jedynie liczyć na złagodzenie niedoborów i to w kilku jednostkach. Kierownictwo Uczelni przewiduje kierowanie wygospodarowanych etatów do jednostek mieszczących się w pierwszej dziesiątce sklasyfikowanych instytutów (tabl. 6) wg średniego obciążenia dydaktycznego. W przypadku niewykorzystania etatu, propozycja jego zagospodarowania będzie przedstawiona innym jednostkom.

Takie selektywne działanie może przynieść dobre rezultaty, przykładem mogą być instytuty Fizyki oraz Matematyki, które w ciągu dwóch lat przeszły do stanu kadrowego, ocenianego jako bardzo dobry.

W zakończeniu omawianego punktu należy wspomnieć, że nie wszystkie jednostki chętnie zatrudniają nowych pracowników, nawet w przypadku posiadania nowych etatów. To zaskakujące rozeznanie łączy się z - nieliczną na szczęście - grupą pracowników, którzy są zainteresowani w utrzymaniu możliwie dużego obciążenia dydaktycznego. Trudno tutaj o bezpośrednią ingerencję, bowiem cała sprawa nakryta jest otoczką - braku chętnych do podjęcia pracy; niestety - nie zawsze odpowiada do prawdy.

5. ROZWÓJ KADRY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

5.1. Prawa akademickie poszczególnych wydziałów (jednostek) w zakresie nadawania stopni naukowych

Spśród 15 jednostek działalności podstawowej (12 wydziałów, 1 instytut na prawach wydziału i 2 instytuty międzywydziałowe) - 10 posiada prawa akademickie w zakresie nadawania stopnia naukowego doktora, a 8 stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Szczególne dane zawarte są w tabl. 10.

Uprawnienia jednostek w zakresie promowania doktorów nie są obecnie zagrożone, chociaż dwa wydziały: Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej - niebezpiecznie zbliżyły się do poziomu niezbędnego minimum, warunkującego utrzymanie praw. Analizując stan kadry w grupie profesorów i docentów trzeba stwierdzić, że w najbliższej przyszłości żadna z pięciu pozostałych jednostek nie ma realnych szans na otrzymanie wspomnianych uprawnień.

Spśród 8 jednostek uprawnionych do nadawania stopnia doktora habilitowanego dwie nie spełniają w tej chwili podstawowych wymogów ilościowych, warunkujących zachowanie praw. W przypadku Wydziału Mechanicznego Technologicznego zagrożenie jest przejściowe, bowiem w najbliższej przyszłości - a należy się tego spodziewać - dwóch doktorów habilitowanych uzupełni skład Rady Wydziału do liczby 10 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych z tytułami naukowymi i drugim stopniem naukowym. W trudniejszej sytuacji znajduje się Wydział Budownictwa, w składzie Rady Wydziału którego zasiada tylko 6 pracowników posiadających wymagane stopnie i tytuły naukowe. O ile w najbliższej przyszłości nie nastąpi zdecydowana poprawa (przyjęcie nowych profesorów lub wypromowanie doktorów habilitowanych) należy się liczyć z zawieszeniem praw habilitacyjnych.

W najbliższej przyszłości - poza ewentualnie Wydziałem Matematyczno-Fizycznym - nie należy się spodziewać nabycia praw nadawania stopnia doktora habilitowanego przez pozostałe jednostki.

5.2. Rozwój kadry w grupie profesorów i docentów

Rozwój kadry w grupie profesorów i docentów mierzony liczbą awansów i nominacji, które nastąpiły w roku 1977, jest nieznaczący. W tym okresie kadra profesorów zwiększyła się o 5 osób, a grupa docentów o 10 osób, w tym - 3 przeniesionych z innych uczelni i placówek naukowo-badawczych. Za zgodą Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, Uczelnia zatrudniła ponadto w niepełnym wymiarze godzin 6 profesorów i 22 docentów kontraktowych (w większości przypadków były to kontynuacje angażów). Szczegółowe dane zawarte są w tabl. 11.

Niezależnie od nowych awansów i nominacji stan kadry zmniejszył się o 14 profesorów i docentów (tabl. 12). Do tej liczby należy dodać odmowę Ministra na dalsze zaangażowanie kilku pracowników Uczelni w charakterze docentów kontraktowych. W łącznym bilansie roku 1977 daje to zmniejszenie liczby profesorów i docentów w Politechnice Śląskiej o 8 osób.

Przeprowadzona analiza wykazała, że do roku 1980 przejdzie na emeryturę dalszych 8 profesorów i docentów, w tym 5 liczących się w ustalaniu praw akademickich. W okresie następnych czterech lat, tzn. do roku 1984, z tych samych przyczyn grupa samodzielnych pracowników zmniejszy się o 15 osób, w tym 11 liczących się w prawach akademickich. Łączne zestawienie liczebne profesorów i docentów przechodzących na emeryturę podaje tabl. 14, a szczegółową analizę w ujęciu wydziałowym - tabl. 13.

Z przedstawionego rozeznania wynika, że już w nadchodzącym roku akademickim mogą być zagrożone prawa akademickie Wydziału Inżynierii Sanitarnej. Dla Wydziału Elektrycznego trudny okres nastąpi w latach 1983-84, kiedy to przejdzie na emeryturę 4 profesorów. Sądzió jednak należy, że przewidywane awanse uzupełnią skład osobowy Rad Wydziałów do wystarczającego poziomu.

Ocena potrzeb kadrowych w grupie profesorów i docentów z punktu widzenia tylko utrzymania praw akademickich przez zainteresowane wydziały jest niepełna. Rzeczywiste potrzeby, mierzone m.in. wielkością obciążenia dydaktycznego, opieką nad rozwojem młodej kadry, są o wiele większe. Jako stan zadawalający można byłoby uznać w bieżącym roku akademickim liczbę ok. 300 profesorów i docentów. Należy sądzić, że ten poziom będzie trudny do osiągnięcia nawet w roku 1980, natomiast realny - do roku 1985. Wymagać to jednak będzie zwiększenia liczby awansów na stanowiska docentów do ok. 20 w każdym roku wspomnianego okresu.

5.3. Rozwój kadry w grupie młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych

Rozwój kadry w grupie młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych najłatwiej ocenić na podstawie liczby uzyskanych stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego. Nie jest to na pewno ocena pełna, ani właściwa, ale bywa powszechnie stosowana z racji swej prostoty. Obydwa zagadnienia wymagają odrębnego ich omówienia.

a) Uzyskane stopnie naukowe doktora

W roku 1977 - 61 pracowników Uczelni uzyskało stopień naukowy doktora; w tym samym okresie stopień ten zdobyło w Uczelni 20 pracowników jednostek gospodarki narodowej (tabl. 15).

Dla porównania warto przytoczyć, że w roku 1976 stopień doktora uzyskało również 60 pracowników Uczelni. Inaczej jednak należy spojrzeć na sprawę, jeśli porówna się liczbę wypromowanych doktorów z założeniami planu na lata 1976-1980; założenia te przygotowywały zainteresowane jednostki. I tak w roku 1977 przewidywano w Uczelni uzyskanie 93 stopni naukowych doktora a zakończono 61 - czyli około 63%. Szczegółowe zestawienie podaje tabl. 16. Uznając możliwość pewnych przesunięć w terminach kończenia prac doktorskich, warto porównać stopień realizacji zamierzeń w okresie dwóch lat, tzn. 1976 - 1977. Zakładając równomierność rozkładu, w okresie tym powinno być zakończonych około 40% przewodów doktorskich planowanych do zakończenia w pięcioletciu. Poziom ten osiągnęło tylko kilka jednostek, w tym Wydział Inżynierii Sanitarnej (47,6%), Wydział Matematyczno-Fizyczny (40%), Ośrodek ETO (40%) i Wydział Górniczy (39,7%). Trzy ostatnie miejsca zajmują wydziały: Metalurgiczny (13,5%), Elektryczny (13,8%) oraz Mechaniczny Energetyczny (14,2%). Smutne, że przyjętych zobowiązań nie wykonały jednostki uznające się za silne kadrowo. W skali całej Uczelni

szczenia w zakresie kształcenia kadry doktorów wypełniono zaledwie w 23,2%. Jako główną przyczynę zaistniałego stanu rzeczy należy wymienić dużą nierasobliwość kierownictwa niektórych jednostek w budowaniu w roku 1975 planu rozwoju kadry. Od lat utrwałała się smutna zasada planowania bazująca na założeniu: każdy starszy asystent uzyska stopień doktora, a rok zakończenia przewodu należy łączyć z terminem rotacji.

Porównując liczbę otwartych przewodów doktorskich (259) - tabl. 17, z liczbą doktoratów przewidywanych do wykonania (400) łatwo stwierdzić, że istnieją niewielkie szanse na pomyślne wypełnienie planowych zadań. Istnieje o to prawda pogląd, upowszechniany przez część przyszłych promotorów, że przewód doktorski należy otwierać bezpośrednio przed zakończeniem pracy, ale dotychczasowe doświadczenia Uczelni wskazują, że nie jest to dobra orientacja.

Pozostawiając spory margines na różne przypadki szczególne, należy dążyć, aby otwarcie przewodu następowało znacznie wcześniej - na trzy, a nawet cztery lata przed terminem rotacji. Dzięki temu opiekunowie nauki młodych pracowników - przyszli promotorzy - zobowiązani byłiby do wcześniejszego, zainteresowania się rozwojem naukowym swoich podopiecznych.

b) Uzyskanie stopnie naukowe doktora habilitowanego

W roku 1977 - 12 pracowników Uczelni uzyskało stopień doktora habilitowanego (5 przewodów habilitacyjnych nie zostało do tej pory zatwierdzonych przez CKK); w tym samym okresie stopień ten zdobyło w Uczelni 7 pracowników jednostek gospodarki narodowej (również i w tym przypadku 5 przewodów nie zostało dotychczas zatwierdzonych przez CKK). Szczegółowe zestawienie podane jest w tabl. 15. Biorąc pod uwagę wyłącznie pracowników Uczelni, łatwo zauważyć, że liczba zakończonych przewodów doktorskich jest mniejsza niż w roku 1976 (14); plan na rok 1977 przewidywał natomiast zakończenie 16 przewodów. Szczegółowe zestawienie, w układzie poszczególnych wydziałów i instytutów, zawiera tabl. 25. Uznając możliwość pewnych przesunięć w terminach kończenia przewodów habilitacyjnych, warto porównać stopień realizacji zamierzeń w okresie dwóch lat, tzn. 1976 - 1977. Zakładając równomierność rozkładu, w okresie tym powinno być zakończonych około 40% przewodów habilitacyjnych przewidywanych do zakończenia w pięcioletniu.

Posiada ten osiągnęło lub nawet przekroczyło kilka jednostek, w tym - Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej (70%), Wydziały: Mechaniczny Energetyczny i Mechaniczny Technologiczny (po ok. 67%), Instytuty: Nauk Społecznych i Podstaw Konstrukcji Maszyn (po 50%) oraz Wydział Metalurgiczny (44,4%). Dwa ostatnie miejsca zajmują Wydziały: Budownictwa i Architektury oraz Inżynierii Sanitarnej, w których w latach 1976 - 1977 nie zakończono ani jednego przewodu habilitacyjnego. W skali całej Uczelni przyjęte zadania w zakresie kształcenia kadry doktorów habilitowanych wypełniono w 35,6%. W roku 1977 otwarto ponadto 12 przewodów habilitacyjnych, z czego 6 - na Wydziale Technologii i Inżynierii Chemicznej (por. tabl. 26).

Pozornie mogłoby się wydawać, że planowanie rozwoju kadry w zakresie zdobywania stopnia doktora habilitowanego przebiegało z większą dokładnością i starannością. Częściowo tak.

Trzeba jednak nadmienić, że pierwsza wersja planu przedstawionego przez wydziały (i instytuty) wskazywała na zamierzenia rządu 280 habilitacji w okresie lat 1976 - 80. Plan był tak nierealny, że zmusiło to kierownictwo Uczelni do trzech kolejnych interwencji w zainteresowanych jednostkach, w wyniku których pozostała w planie realna liczba 73 habilitacji przewidywanych do uzyskania w okresie wspomnianego pięcioletnia.

c) Podsumowanie rozwoju kadry w grupie młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych

Rzeczywista ocena rozwoju kadry w grupie młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych jest odmienna od tej, jaka wynika z obliczonych wskaźników procentowych podanych w pkt. a i pkt. b.

Liczbę habilitacji należy uznać za stanowczo zbyt małą, w porównaniu do potrzeb Uczelni, kierując się nie tylko sprawą zachowania praw akademickich przez poszczególne Rady Wydziału, ale w ogóle niedoborem kadry samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych.

Jak wiadomo habilitacja jest warunkiem o pierwszorzędym znaczeniu przy ubieganiu się o awans do tytułu naukowego profesora lub powołaniu na stanowisko docenta.

Liczbę promowanych doktorów natomiast (biorąc pod uwagę średni wskaźnik dla całej Uczelni) należy uznać za zadawalającą, jeśli chodzi o własne potrzeby szkoły. Łącząc siuszenie uzyskanie stopnia naukowego doktora z równoczesnym awansem na stanowisko adiunkta - niektóre jednostki zaczynają niepokoić się już o przyszłość tej bardzo licznej grupy nauczycieli akademickich. Dla przykładu warto przytoczyć (por. tabl. 3) sytuację jednostek Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej. Na łączną liczbę 158 nauczycieli akademickich - 82 osoby (ponad 52%) to adiunkci, a tylko 37 - asystenci i starsi asystenci. Trzeba przy tym wyraźnie powiedzieć, że równocześnie sytuacja kadrowa w grupie profesorów i docentów jest bardzo dobra (31 osób) i, mimo zrobienia habilitacji, tylko niewielu adiunktów może liczyć na powołanie na stanowisko docenta.

W związku z ogólnym nadmiarem kadry w tym Wydziale nie przewiduje się żadnych nowych przyjęć młodych pracowników, natomiast spośród asystentów i starszych asystentów kolejni kandydaci uzyskują stopnie doktora i awansują do grupy adiunktów. W dającej się przewidzieć przyszłości dwóch - trzech lat Wydział będzie praktycznie pozbawiony asystentów. Problem ten poruszony będzie w dalszej części opracowania a niezależnie - poddany szczegółowej, wnikliwej i bardzo konkretnej analizie we wszystkich zainteresowanych instytutach.

6. ANALIZA CZYNNIKÓW WARUNKUJĄCYCH ROZWÓJ KADRY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

6.1. System kształcenia kadry

W Politechnice Śląskiej nie opracowano do tej pory jednolitego systemu kształcenia kadry. Każdy z instytutów przejął tradycje i sposób działania obowiązujący w katedrach będących obecnie częścią składową tych jednostek. W kilku przypadkach dawne zwyczaje rozwinęto i uzupełniono o nowe elementy, tworząc zupełnie dobrze funkcjonujący system kształcenia. W wielu instytutach sprawy rozwoju kadry toczą się na drodze indywidualnych zainteresowań pracowników. Większą troskę kierownictwo jednostek przejawia w dwóch przypadkach - przy przyjęciu pracowników (etaty) i w okresie przed rotacją (wniosek o ewentualne przedłużenie zatrudnienia asystentów w charakterze wykładowców). Bardzo często spotyka się uwagi, że nadmiar obciążenia dydaktycznego uniemożliwia podjęcie prac nad systematycznym rozwojem kadry. Przeciążenie obowiązkami dydaktycznymi na pewno nie sprzyja kształceniu kadry, ale nie jest to główną przyczyną występujących trudności. Zauważyć można, że młoda kadra nie ma określonych, chociażby w ogólnym zarysie, planów dotyczących ich dalszej pracy, w tym - awansów. Zbyt wiele spraw łączących się z rozwojem kadry toczy się siłą bezwładności, indywidualnych inicjatyw - a nawet jest dziełem przypadeków. Warto zainteresować się kilkoma elementami składowymi problemu kształcenia kadry, skoro nie można przedstawić ogólnej analizy jednolitego systemu.

6.2. Opieka naukowa nad młodą kadrami

Podstawową usterką wszystkich systemów kształcenia stosowanych w Uczelni jest niewystarczająca opieka naukowa nad młodą kadrami. Na pewno rozwój naukowy łączy się z indywidualnym zainteresowaniem i talentem każdego z pracowników, ale właściwa opieka, zastosowana od pierwszych lat pobytu w Uczelni, może wydatnie przyspieszyć osiągnięcie podstawowego celu, jakim jest podniesienie kwalifikacji kandydata; celem wtórnym - chociaż ściśle związanym - jest sprawa potwierdzenia kwalifikacji stopniem naukowym.

Prawidłowo pomyślany system opieki naukowej powinien zacząć działać już w momencie przyjęcia kandydata na staż asystencki. Podstawowym celem stażu jest przygotowanie młodego pracownika do prowadzenia zajęć dydaktycznych, spełniania funkcji wychowawczych oraz wyboru pierwszej orientacji w zakresie działalności naukowo-badawczej. Po okresie stażu asystent powinien znaleźć się, już oficjalnie, pod opieką naukową profesora lub docenta - przyszłego promotora pracy doktorskiej (ze zrozumiałych wzglę-

dów nie można traktować "przyporządkowania" jako niezmiennego i ustalonego raz na zawsze). Przy tak pomyślanym systemie działania pierwszy etap rozwoju naukowego pracownika, potwierdzony uzyskaniem stopnia doktora, powinien przebiegać bez zakłóceń; z nielicznymi wyjątkami, nie powinien być on dłuższy niż 6 lat. Terminowość kończenia przewodów doktorskich i habilitacyjnych skłania do stwierdzenia, że w większości Instytutów (zakładów) sprawy rozwoju kadry nie umieszczono na właściwym miejscu w programie pracy jednostki. Podstawowe dane na ten temat (w skali całej Uczelni) zawarte są w tabl. 18.

Spośród 61 doktoratów zakończonych w roku 1977 aż 38, tj. 62,3%, dotyczyło pracowników o stażu pracy od 7-10 lat; w okresie do 6 lat zmieściło się tylko 16 doktorantów, tj. około 25%. W analizie pominięto przypadki kończenia doktoratów po 11 i więcej latach pracy; dotyczą one w głównej mierze pracowników inżyniersko-technicznych i wykładowców a więc osób, które nie są formalnie zobowiązane do potwierdzania swoich kwalifikacji doktoratem. Przyczyn nieterminowego kończenia przewodów doktorskich należy doszukiwać się przede wszystkim w opóźnionym starcie do ukierunkowanej działalności naukowej.

Ciekawie przedstawia się struktura wydziałowa wspomnianych 38 doktoratów, zakończonych w okresie od 7 do 10 lat po rozpoczęciu pracy przez kandydata.

- Wydział Górniczy-11 doktoratów (w tym 7 po 9 i więcej latach pracy doktorantów).
- Wydziały: Budownictwa i Architektury, Elektryczny, Matematyczno-Fizyczny, Technologii i Inżynierii Chemicznej oraz Instytut Nauk Społecznych - po 3 doktoraty.

W okresie - do 4 lat od chwili rozpoczęcia pracy w Uczelni - pracę dokorską zrobiło 5 pracowników - po jednym z wydziałów: Metalurgicznego, Mechanicznego Energetycznego, Organizacji Produkcji oraz instytutów: Nauk Społecznych i Podstaw Konstrukcji Maszyn.

Drugim potwierdzeniem niewystarczającej opieki nad rozwojem młodej kadry są dane dotyczące starszych asystentów (tabl. 21). W tabelicy - w ujęciu wydziałowym i instytutowym - zestawiono: łączną liczbę starszych asystentów zatrudnionych w jednostce, liczbę pracowników powołanych na to stanowisko przed czterema laty (a więc grupę asystentów, którym do rotacji pozostał okres około trzech lat), z wyróżnieniem - ilu do tej pory nie posiada otwartego przewodu doktorskiego. Dane są niepokojące. Spośród 293 starszych asystentów, którym do okresu rotacji pozostało nie więcej niż trzy lata - aż 132 (45%) do tej pory nie ma otwartego przewodu doktorskiego.

Najgorzej przedstawia się sprawa perspektyw uzyskania stopni doktora na Wydziale Organizacji Produkcji; 100% starszych asystentów ze stażem powyżej 5 lat nie ma otwartego przewodu. Trzeba jednak dodać, że dotyczy to trzech osób, a ponadto - jednostka nie posiada praw doktoryzowania.

Równie źle przedstawia się sprawa na wydziałach: Architektury oraz Budownictwa; w obu przypadkach 67% wspomnianej grupy starszych asystentów może być zagrożonych rotacją.

W dalszej kolejności wskazać należy wydziały: Matematyczno-Fizyczny oraz Technologii i Inżynierii Chemicznej (po 62%), Metalurgiczny (50%) i Mechaniczny Energetyczny (47%).

Zestawienie jest o tyle interesujące, że wśród wymienionych znajdują się jednostki, w których stan kadry samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych jest bardzo dobry. Ciekawe spostrzeżenia nasuwają się też przy analizie tego samego zagadnienia w poszczególnych instytutach.

6.3. Studia doktoranckie

Jednym z elementów systemu kształcenia kadry są studia doktoranckie. Mimo już ośmioletniego okresu istnienia nie doczekały się one jeszcze pełnej oceny. Spotkać natomiast można skrajne poglądy - od całkowitej negacji do stwierdzenia, że jest to jedynie słuszna droga, prowadząca do potwierdzenia posiadanych kwalifikacji stopniem naukowym doktora.

W Politechnice Śląskiej studia doktoranckie uruchomione zostały w roku 1969 na wydziałach: Technologii i Inżynierii Chemicznej, Górniczym, a następnie Automatyki i Informatyki oraz Mechanicznym Energetycznym. Łącznie, w roku 1969, rozpoczęło studia 50 słuchaczy, z których 27 pomyślnie obroniło pracę doktorską (54%), a tylko 6 skreślono w trakcie trwania studiów. W okresie ośmiu lat uruchamiano studia na siedmiu wydziałach (tabl. 22) - z różnym zresztą skutkiem. Jedynie na Wydziale Budownictwa i Architektury końcowy skutek studiów jednego rocznika, jaki został przyjęty (w roku 1972), był całkowicie niepomyślny; spośród 21 słuchaczy, którzy rozpoczęli studia, nikt nie uzyskał stopnia naukowego doktora - ale nikogo też nie skreślono w trakcie ich trwania.

Obecnie w Uożelni czynnych jest 5 studiów doktoranckich, dla 129 słuchaczy, w tym - 98 rekrutujących się spośród pracowników Instytutów resortowych i jednostek gospodarki narodowej (tabl. 23).

W ciągu całego okresu funkcjonowania studiów przyjętych zostało 371 słuchaczy, z których 59 uzyskało stopień doktora; efektywność w skali całej Uożelni wynosi więc 24,3% (tabl. 24).

Mimo wspomnianych, sprzecznych poglądów, celowość dalszego prowadzenia studiów doktoranckich jest niepodważalna. Wiele istniejących trudności i niejasności usunęły nowe przepisy (wprowadzone w grudniu 1976 roku), które regulują wystarczająco dokładnie status, tryb i warunki prowadzenia studiów doktoranckich. Trzeba przy tym pamiętać, że studia nie zamykają dotychczasowej, tradycyjnej, drogi uzyskiwania stopni naukowych - w trybie indywidualnym. Bardzo często natomiast, studia są jedyną formą

możliwą do przyjęcia dla kandydatów rekrutujących się z mniejszych ośrodków uczelnianych lub jednostek gospodarki narodowej.

Uczelnia o randze i ambicjach takich, jakie ma Politechnika Śląska, nie może zasklepić się we własnym kręgu, ale musi podjąć trud kształcenia kadry również i dla innych ośrodków. Jest to sprawa nie tylko prestiżu ale i dobrze rozumianego obowiązku.

Jakie tedy przeszkody stoją na drodze do rozsądnego upowszechnienia tej formy podnoszenia kwalifikacji?

Są różne, ale do najistotniejszych należą:

- opory środowiska danego wydziału, widzące wyłącznie słabe strony zorganizowanej formy kształcenia kadry doktorów,
- nieumiejętność zbudowania dobrego, elastycznego planu i programu studiów,
- niedowład organizacyjny kierownictwa,
- zbyt późne przejęcie formalnej opieki nad doktorantem przez promotora.

Wymienione przeszkody są możliwe do usunięcia siłami samego wydziału, bez pomocy z zewnątrz. Zależy to wyłącznie o prężności i aktywności naukowej kadry samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych.

6.4. Ocena aktywności grupy profesorów i docentów w zakresie kształcenia młodej kadry

Skuteczność pracy grupy profesorów i docentów w zakresie kształcenia młodej kadry mierzona jest tzw. wskaźnikiem aktywności; określa on stosunek liczby wypromowanych doktorów do liczby samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych w instytucie, niezależnie od tego czy dana jednostka posiada prawa akademickie. W roku 1976 w skali wszystkich wyższych szkół technicznych w kraju wskaźnik ten wynosił 0,39. Biorąc pod uwagę reprezentowany poziom, możliwości oraz potrzeby innych jednostek, Ministerstwo wskazało poszczególnym uczelniom różne zadania; Politechnika Śląska włączona została do grupy szkół o wskaźniku równym 0,5.

W roku 1977 wskaźnik aktywności w zakresie kształcenia doktorów spośród własnych pracowników był równy 0,26 (tabl. 19), a włączając doktorantów z jednostek pozauczelnianych 0,36 (tabl. 20). Wpominane wyniki daleko odbiegają od zadań postawionych przez Resort, a ponadto plasują Uczelnię w gronie najsłabszych wyższych szkół technicznych w kraju.

Spośród jednostek Uczelni - biorąc pod uwagę tylko doktoraty własnych pracowników - najgorzej sytuacja wygląda na wydziałach: Mechanicznym Energetycznym (0,11), Technologii i Inżynierii Chemicznej (0,13) oraz Budownictwa i Architektury (0,16). Najlepiej w tej klasyfikacji wypadły: Instytut Nauk Społecznych (0,80), Instytut Podstaw Konstrukcji Maszyn (0,57) i Wydział Organizacji Produkcji (0,50). Zaskakującym jest fakt, że

wszystkie trzy wspomniane jednostki nie posiadają praw akademickich w zakresie nadawania stopnia naukowego doktora!

Względniając doktoraty pracowników z jednostek pozauczelnianych klasyfikacja ulega niewielkim zmianom; na pierwszych miejscach znajdują się: Instytut Nauk Społecznych (0,80), Instytut Podstaw Konstrukcji Maszyn (0,57) i Wydział Elektryczny (0,50), a najmniejsze osiągnięcia posiadają: Wydział Budownictwa i Architektury (0,20), Mechaniczny Energetyczny (0,21) i Instytut Transportu i Komunikacji (0,20). Ze zrozumiałych względów wskaźnik mógł ulec zmianie tylko w przypadku jednostek posiadających prawa akademickie.

Jak w świetle przytoczonych uwag i porównań można ocenić zainteresowanie grupy profesorów i docentów w kształceniu kadry doktorów? Ocena może być tylko jedna - zainteresowanie jest niewystarczające. Można dyskutować, czy ocenianie na podstawie wskaźników jest wystarczające i czy oddają one wszystkie odcienie złożonego problemu kształcenia kadry. Na pewno nie; ale do jednego nie można mieć zastrzeżeń - z bezwzględną obiektywnością wskazują one jak wydział wywiązuje się z podstawowych zadań, a tym samym jaka jest jego rzeczywista pozycja i ranga w środowisku naukowym.

Jeśli się połączy uwagi podane w punkcie 6.2 (opieka nad kadrą młodych pracowników), 6.3 (studia doktoranckie) i 6.4 (aktywność grupy profesorów i docentów) łatwo można wskazać jednostki, które po prostu zasnęły lub żyją w wyizolowanym świecie, utrzymując wewnętrzne przekonanie - jakże niesłuszne - o swej dobrej pracy i reprezentowanej randze. Dodatkowy niepokój budzi fakt, że poza jednym przypadkiem żaden z instytutów nie widzi potrzeby powołania Rady Instytutu, a więc tego gremium, którego działalność powinna sprzyjać aktywności naukowej jednostki.

Wnioski wyciągną same zainteresowane jednostki, w kolejnym etapie analizy rozwoju kadry, na szczeblu instytutowym i dalej - wydziałowym. Do analizy i oceny włączy się kierownictwo Uczelni.

Uznając wymóg posiadania stopnia naukowego doktora habilitowanego jako niezbędny na drodze awansu do tytułu naukowego profesora lub powołaniu na stanowisko docenta, warto skojarzyć na poszczególnych wydziałach liczbę zatrudnionych profesorów z liczbą zakończonych przewodów habilitacyjnych. W tym zestawieniu (tabl. 27) ujęto tylko habilitacje przygotowane przez pracowników Uczelni. To skojarzenie nie jest przypadkowe, bowiem jednym z warunków do awansu do tytułu naukowego profesora zwyczajnego jest stworzenie przynajmniej załączków tego, co w dużym uproszczeniu nazywa się szkołą naukową; jej składnikiem są właśnie przewody habilitacyjne wykonywane pod opieką zainteresowanego profesora. Zestawienie jest wymowne i dodatkowo potwierdza uprzednią ocenę niewystarczającego zainteresowania problemem kształcenia kadry - tym razem grupy profesorów.

Próbując zestawić przyczyny niewystarczającego zainteresowania grupy profesorów i docentów sprawami kształcenia kadry, jako najistotniejsze należy wymienić:

- duże zainteresowanie kadry działalnością naukowo-badawczą a równocześnie nieumiejętność (lub niechęć) wychwytywania z tych prac tematów będących podstawą dla rozpraw doktorskich,
- stosunkowo duże obciążenie części kadry profesorów i docentów obowiązkami natury organizacyjnej,
- nieumiejętność pracy w zespole; w licznych przypadkach obserwuje się usilne starania samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych do rozdrabniania istniejących form organizacyjnych jednostki przez formalne lub nieformalne tworzenie mniejszych zespołów, z tendencją do późniejszego zasklepienia się w tej małej komórce i próbie izolowania młodych pracowników od współpracy z innymi zespołami,
- stosunkowo zbyt wysokie zainteresowanie kadry dodatkowym zatrudnieniem poza Uczelnią; odpowiednie zestawienia podane są w tabl. 31 i tabl. 32. Łącznie poza Uczelnią zatrudnionych jest w różnej formie (połowy etatu, doradztwa i konsultacje naukowe) 239 nauczycieli akademickich (w tym 41 lektorów i nauczycieli wychowania fizycznego).

W zestawieniu nie ujęto doraźnych zainteresowań, jak np. udział w pracach stowarzyszeń inżynierów i indywidualnie wykonywanych ekspertyz. W zdecydowanej większości zgody te dotyczą grupy profesorów i docentów. We wszystkich przypadkach wyrażenie zgody przez Uczelnię poprzedzone było poparciem udzielonym przez kierownictwo instytutu i wydziału. W zaleceniach do analizy, która będzie przeprowadzona na szczeblu instytutów i wydziałów, zawarta będzie uwaga o potrzebie skojarzenia spraw aktywności w kształceniu kadry z dodatkowym zatrudnieniem pracownika poza Uczelnią.

6.5. Świadczenia Uczelni na rzecz rozwoju kadry nauczycieli akademickich

Zgodnie z posiadanymi możliwościami, Uczelnia stara się zapewnić różne formy pomocy dla pracowników podnoszących swoje kwalifikacje, w tym - przygotowujących rozprawy doktorskie i habilitacyjne. Do tej grupy świadczeń należą stypendia i urlopy oraz krajowe i zagraniczne staże naukowe. Wspomniane formy pomocy (poza wyjazdami zagranicznymi) nie są jednak zbyt popularne wśród zainteresowanych; tak przynajmniej mówią o tym liczby. W roku 1977 ze stypendiów naukowych skorzystało 20 doktorantów i 8 przygotowujących rozprawy habilitacyjne, z urlopów naukowych 55 osób, w tym - 5 habilitantów, a ze staży krajowych skorzystało 42 pracowników. Poza urlopami naukowymi, gdzie nastąpił niewielki wzrost w porównaniu do roku 1976, we wszystkich pozostałych przypadkach liczba korzystających ze świadczeń wybitnie się zmniejszyła; w przypadku stypendiów doktorskich blisko o 50%.

Należy przy tym zaznaczyć, że Uczelnia - jak do tej pory - nie ma żadnych kłopotów z finansowaniem działalności w tym zakresie.

Pełne rozeznanie, w układzie wszystkich wydziałów, podaje tabl. 29; analizę dotyczącą urlopów naukowych i stypendiów pracowników, którzy uzyskali stopnie naukowe w roku 1977, przedstawiono w tabl. 28.

Przyczyn niewielkiej popularności wspomnianych świadczeń jest z pewnością wiele, a z rozeznanych wymienić należy przede wszystkim - duże obciążenie dydaktyczno nioktórych jednostek - co hamuje możliwość udzielenia urlopu oraz ograniczenie możliwości wykorzystania limitu honorariów w ramach prac zleconych w przypadku otrzymania przez kandydata jednego ze świadczeń. Wysokość stypendium nie jest równa kwocie, możliwej do otrzymania z tytułu udziału w pracach zleconych.

Polityka w zakresie wyjazdów zagranicznych zmierza do tego by korzystali z nich nie tylko profesorowie i docenci, ale i młodszy pracownicy nauki. Preferowano są przy tym kierunki i dyscypliny słabo rozwinięte w Uczelni. Staże długoterminowe, powinny doprowadzić do zdobycia stopnia naukowego przez kandydata lub poważnego zaawansowania pracy naukowo-badawczej. Niestety, w 1977 r. staży tego typu Uczelnia otrzymała zaledwie 2 (dwa). Z 33 staży krótkoterminowych (do 3 miesięcy) skorzystało 30 młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych. W ogólnym zestawieniu, spośród 332 wyjazdów zagranicznych - 186 (blisko 56%) było przyznanych starszym asystentom i adiunktom.

Blizsze dane na temat wyjazdów zagranicznych i źródeł ich finansowania przedstawione są w tabl. 30.

W krótkim podsumowaniu zagranicznych staży naukowych należy stwierdzić, że przyniosły one spore korzyści zainteresowanym pracownikom - jak można sądzić na podstawie sprawozdań - ale w żadnym z przypadków nie zakończyły się uzyskaniem stopnia naukowego.

6.6. Dodatki specjalne, nagrody rektorskie (z puli ministra) oraz odznaczenia

Jednym z istotnych elementów systemu kształcenia i rozwoju kadry, jest właściwe premiowanie, wyróżnianie i nagradzanie nauczycieli akademickich za dobrą pracę oraz osiągnięcia w działalności dydaktyczno-wychowawczej i naukowo-badawczej. Dotychczasowe zasady przyznawania wyróżnień i nagród, stosowane kryteria oraz tryb zgłaszania wniosków były przedmiotem krytycznych uwag w środowisku.

Podstawowym zarzutem jaki stawiano w środowisku przy rozdziale dodatków specjalnych było trwale przyporządkowywanie dodatków do niektórych osób, łączenie wysokości dodatków i nagród z zaszerogowaniem w hierarchii służbowej oraz zbyt mały udział młodszych pracowników naukowo-dydaktycznych we wszystkich wyróżnieniach. Dla poprawy tej sytuacji kierownictwo Uczelni opracowało nowe propozycje w zakresie trybu i zasad przyznawania dodatków specjalnych, odznak "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej" oraz

kryteriów, w oparciu o które przyznawane będą nagrody rektorskie (z puli ministra). Projekty tych zasad przedstawione są w załącznikach 2, 3 i 4.

Kierownictwo Uożelni sądzi, że przygotowane nowe propozycje, po ich uzupełnieniu i poprawieniu w wyniku uwzględniania zgłaszanych uwag, wyeliminują wspomniane nieprawidłowości.

Dane liczbowe i zestawienia dotyczące dodatków, nagród i odznaczeń przedstawiono w tabl. 33, 34, 35, 36 i 37.

7. ZARYS KONCEPCJI SYSTEMU KSZTAŁCENIA KADR

(M a t e r i a ł d y s k u s y j n y)

Podane w poprzednich rozdziałach uwagi na temat systemu kształcenia kadr młodych pracowników upoważniają do przedstawienia w ogólnym zarysie koncepcji nowego systemu - jako materiału do dyskusji.

Koncepcja opiera się na podstawowym założeniu połączenia trzech skupisk kadry naukowej w kraju - wyższych szkół technicznych - placówek Polskiej Akademii Nauk - i resortowych jednostek naukowo-badawczych - odpowiednio drożnymi kanałami umożliwiającymi zarówno swobodny, jak i sterowany przepływ pracowników.

Proponowana koncepcja systemu kształcenia kadr ograniczona jest następującymi uwarunkowaniami:

1. Zostaną w miarę dokładnie określone potrzeby w zakresie kadr naukowych, nie tylko dla szkolnictwa wyższego ale i dla pozostałych dwóch pionów (placówek PAN i resortów).

2. Spełnione będą warunki umożliwiające przepływ kadr między zainteresowanymi pionami (mieszkania, równe płace i inne), w tym - formalno-prawne ułatwienia dla przepływu kadr na poziomie adiunkta (pracowników z doktoratami),

3. Każda z wyższych szkół technicznych będzie miała określoną swoją specjalizację naukową (lub grupę specjalizacji naukowych) potwierdzoną nie tylko potrzebami gospodarki narodowej, lecz również i ilością oraz jakością kadry naukowej w tej dziedzinie.

Należy sądzić, że wiele szkół w tym wyborze będzie musiało się uciec do pomocy z zewnątrz (MNSzWiT, CKK itp.) dla uniknięcia nieporozumień i zła godzenia podrażnionych ambicji osób lub jednostek.

4. W każdej ze szkół będzie sprawnie funkcjonował system opieki nad młodą kadrą i sterowania jej rozwojem - oraz -

5. Zniesione będą ograniczenia w zatrudnianiu nauczycieli akademickich (do poziomu podyktowanego wielkością obciążenia dydaktycznego danej jednostki).

Zarys koncepcji systemu kształcenia kadr

1. Po okresie przejściowym, stabilizacja zawodowa następuje: w szkołach wyższych i placówkach PAN - na poziomie doktora - warunkowa, a w placówkach resortowych - pełna; uwarunkowania stabilizacji powinny być różne dla placówek PAN i szkół wyższych. W pierwszym przypadku może to być sprawdzona przydatność do uzyskania stopnia doktora habilitowanego, w drugim - dalszy rozwój naukowy połączony z osiągnięciami w zakresie dydaktyki i wychowania.

2. Kształcenie doktorów odbywa się zarówno w trybie indywidualnym - (bez ograniczeń), jak i w formie studiów doktoranckich; w tym drugim przypadku do prowadzenia studiów upoważnione byłyby w pierwszej kolejności szkoły - w ramach swojej specjalizacji naukowej; ta uwaga, częściowo ograniczająca formalne upowszechnienie studiów, wydaje się potrzebną. Wiele gremiów akademickich, uprawnionych do nadawania stopni, nie wykazuje właściwej aktywności przy prowadzeniu doktoratów w trybie indywidualnym. Jest rzeczą prawie nierealną, aby gremia te podołały obowiązkowi dobrego i sprawnego prowadzenia studiów doktoranckich.

3. Zdobywanie stopnia doktora habilitowanego odbywałoby się w trybie indywidualnym. Należy przy tym założyć, że przełamane będą równocześnie bariery psychologiczne hamujące do tej pory możliwość przedstawienia habilitacji w formie sumy dorobku naukowego z określonej dziedziny.

4. W szkołach wyższych należałoby przesunąć termin rotacji z dotychczasowych ośmiu lat, od chwili rozpoczęcia asystentury, do czterech; po czterech latach w uczelni mogliby pozostać tylko asystenci z otwartym przewodem doktorskim.

Druga rotacja następowałaby po kolejnych dwóch latach, po których asystent winien legitymować się już stopniem doktora.

5. Co dwa lata pracownicy ze stopniem doktora (grupa adiunktów) poddawani byłiby wnikliwej analizie uwzględniającej dorobek naukowy i wymierne osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej; pracownicy nie wykazujący wyraźnych postępów poddawani byłiby rotacji.

6. Dla ułatwienia rotacji w każdej jednostce można byłoby określić limit etatów przewidzianych dla adiunktów w proporcji np. do grupy profesorów i docentów, asystentów lub ogółu zatrudnionych nauczycieli akademickich. Wprowadzenie limitu ma jednak i strony ujemne; przede wszystkim - intuicyjnie wyczuwane niebezpieczeństwo hamowania (utrudniania) kształcenia doktorów, którzy mogliby "zagrozić" grupie już zatrudnionych. Innym wariantem ułatwiającym rotację byłoby wprowadzenie zasady odbycia obowiązkowego (dwi, trzyletniego) stażu zawodowego w jednostce przemyślowej lub zaplecza naukowo-technicznego.

7. Co trzy, cztery lata odpowiednio dobrane gremium w uczelni powinno - w trybie indywidualnie prowadzonych rozmów z zainteresowanymi, oceniać aktywność naukową (w tym - w zakresie kształcenia kadry) i mierzalne osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze grupy profesorów i docentów. Z uwagi

na założoną pełną stabilizację tej grupy pracowników, rozmowy miałyby charakter moralizujący, ewentualnie połączony z bardzo prostymi, ale skutecznymi zazwyczaj sposobami perswazji (nagrody, limit honorariów, zgody na dodatkowe prace w jednostkach gospodarki narodowej itp.).

Przedstawioną koncepcję należy traktować jako wprowadzenie do dyskusji.

Proraktor
d/s Kadry Naukowej
i Organizacji

doc. dr inż. Wojciech Sitko

Gliwice, dnia 28 lutego 1978 r.

Tablica 1

STAN ZATRUDNIENIA W POLITECHNICE ŚLĄSKIEJ

Lp.	Grupa pracowników	Plan etatów 1976 r.	Plan ^{x)} etatów 1977 r.	Stan zatrudnienia na dzień 31.12.1977 r.
1	Nauczyciele akademicy	1,847	1.814	1.885
2	Pracownicy naukowo-badawczy	37	46	46
3	Pracownicy służby bibliotecznej	64	67	65
4	Oficerowie studium wojskowego	29	29	25
5	Pracownicy inżynieryjno-techniczni	1.314	1.385	1.342
6	Pracownicy administracji	752	724	695
7	Pracownicy obsługi	814	827	834
	R a z e m:	4.857	4.892 ^{xx)}	4.892

x) propozycja rozdziału etatów przygotowana w miesiącu czerwcu 1977 r.

xx) limit etatów na rok ak. 1977/78 przyznanych Uczelni przez MNSzWiT

Tablica 2

STAN I STRUKTURA KADRY NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

Lp.	Grupa pracowników	31.12.1976	31.12.1977
1	Profesorowie i docenci	233	225
2	Adiunkci	367	412
3	Starsi wykładowcy i wykładowcy	196	209
4	Starsi asystenci, asystenci i asystenci starzyści	974	955
	R a z e m i	1.770	1.801
5	Lektorzy, nauczyciele WF i nauczyciele zawodu	76	84
	R a z e m i	1.846	1.885

STAN NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
W POSZCZEGOLNYCH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH POLITECHNIKI SLASKIEJ
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Jednostka organizacyjna	Profesorowie		Docenci		Adiunkoi		Wykładowcy		Starsi asystenci	Asystenci i asyst. staż.	Lektorzy naucz. WF
		zwyczaj.	nadzw.	Σ w tym z hab. kont.	z hab. bez kontrakt.	Σ	z hab. bez kontrakt.	Σ	st. wykł.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	<u>RAr</u>											
1	Inst. Architektury i Urb.	1	-	5	1	1	7	-	8	4	23	11
	<u>RAu</u>											
2	Inst. Automatyki	-	3	4		1	16	-	2	-	34	9
3	Inst. Inform. Gzazu Rzecz.	2		2		1	11		2		19	11
4	Inst. Aparat. i Autm. Medyozn.	-	-	2	-	-	-	-	-	-	12	2
5	Inst. Elektroniki	1	2	2	-	-	6	-	6	-	20	5
	<u>RB</u>											
6	Inst. Konstrukcji Budowl.	-	2	8		2	12	-	4	-	23	6
7	Inst. Budowy Dróg	-	-	4		-	4	-	9	6	16	2
8	Inst. Techn. i Organ. Budown.	1	-	3		-	7	-	5	2	13	2
9	Laboratorium Budownictwa	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
10	Zakład Budowli Inż.	-	1	-		-	3	-	-	-	6	2
	<u>RE</u>											
11	Inst. Elektr. i Ster. Układ.	3	2	5	1	2	13	-	2	1	15	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
12	Inst. Metr. Elektr. i Elektron.	-	2	2	#	7	-	3	-	21	3	
13	Inst. Podst. Probl. Elektr. i En.	-	2	2	1	13	-	8	4	37	4	
14	Zakład Maszyn Elektr.	-	1	2	-	3	-	3	2	15	1	
	<u>RG</u>											
15	Inst. Elektr. i Autom. Górn.	-	-	3	1	5	1	3	2	18	4	
16	Inst. Mechaniz. Gór- nictwa	-	1	5	-	17	1	4	3	21	2	
17	Inst. Organiz. i Ekon. Górn.	1	-	1	-	5	-	-	-	4	1	
18	Inst. Proj. Bud. Kop. i Ochr. P.	2	1	3	1	9	-	2	1	15	3	
19	Inst. Przeróbki Kopa- lin	-	1	5	3	9	-	2	-	8	3	
20	Inst. Techniki Ekspl. Ziódz	-	3	2	-	13	-	1	1	16	1	
21	Inst. Górn. Rud i Sur. Skal.	-	1	-	-	3	-	-	-	3	1	
22	Muzeum Geologii Ziódz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	<u>RI</u>											
23	Inst. Inżynierii Ochr. Środ.	2	3	6	1	20	-	6	4	36	4	
	<u>RMF</u>											
24	Inst. Fizyki	-	-	5	2	14	-	10	2	32	23	
25	Inst. Matematyki	1	1	5	3	13	-	28	11	34	20	
26	Inst. Mechaniki Teoret.	-	2	1	1	4	-	4	-	4	2	
27	Zakład Geometrii Wykreślnej	-	1	1	-	3	-	11	8	2	5	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	<u>RM</u>											
28	Inst. Metalurgii	-	2	2	3	9	-	2	1	25	5	
29	Inst. Inżynierii Ma- teriałowej	-	4	3	1	17	-	1	-	39	18	
30	Inst. Metali Nie- żelaznych	-	-	4	-	4	-	-	-	12	1	
31	Inst. Masz. i Urządz. Prz.HiC.	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	
	<u>RME</u>											
32	Inst. Energetyki Pa- liwowej	-	-	3	2	3	-	2	-	7	2	
33	Inst. Maszyn i Urządz. Energ.	1	1	4	2	7	-	6	4	18	5	
34	Inst. Techniki Ciepłej	1	3	5	1	11	2	4	4	10	5	
35	Zakład Kotłów i Wytw. Pary	-	1	-	-	1	-	-	-	4	2	
	<u>RMT</u>											
36	Inst. Budowy Maszyn	-	3	4	-	10	-	4	-	32	4	
37	Inst. Metalozn. i Spawaln.	4	2	2	-	13	2	1	1	17	3	
38	Inst. Odlewnictwa	1	2	3	-	5	-	-	-	3	1	
	<u>ROP</u>											
39	Inst. Metod Zarz. i Organ.Prod.	-	1	3	1	-	6	-	3	1	19	7
	<u>RT</u>											
40	Inst. Transp. i Ko- munikacji	1	-	4	2	-	3	-	5	3	27	4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
	<u>RCH</u>												
41	Inst. Chemii i Technologii Organ.	1	1	3	2	17	-	1	1	5	2		
42	Inst. Chemii i Techn. Nieorg.	1	4	5	3	20	-	3	2	10	1		
43	Inst. Chemii Analit. i Ogólnej	1	1	-	-	22	2	1	-	4	-		
44	Inst. Fizyki i Techn. Polim.	2	1	-	-	10	1	-	-	5	-		
45	Inst. Inżyn. Chem. i Bud. Apar.	-	3	2	-	6	-	3	2	6	1		
46	Inst. Techn. Chem. Węgla i R.N.	1	2	3	-	7	-	-	-	3	-		
47	Inst. Nauk Społecznych	-	1	4	1	1	10	-	11	6	23	4	
48	Inst. Podst. Konstr. Maszyn	-	-	7	1	1	8	-	10	5	36	4	
49	Studium Prakt. Nauki Języków Obcych	-	-	-	-	-	-	18	6	-	-	60	
50	Ośrodek OTO	-	-	-	-	-	3	-	1	-	3	2	
51	Zakład Pedagogiki	-	-	1	1	-	2	-	-	-	1	-	
52	Zakład Nowych Techn. Naucozania	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	
53	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	-	-	-	-	-	-	-	9	5	-	24	
		24	61	140	8	36	412	9	209	93	756	199	84

WYKAZ INSTYTUTÓW POSIADAJĄCYCH NADMIAR OBCIĄŻENIA BYDAKTYCZNEGO
(wg stanu na dzień 1.12.1977 r.)

Lp.	Instytut	Liczba naucz. ak.	Ociążenie dydaktycz- ne	Pensum instytutu	Nadmiar godzin	Brak statów	Średnie obciąż. na 1 prac.	Klasy- fika- cja
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Instytut Nauk Społecznych	53	27978	14370	13608	50,4	527,9	3
2	Informatyki Czasu Rzeczywistego	45	22523	12090	10433	38,64	494,5	5
3	Studium Wych.Fiz. i Sportu	33	37276	19456	19456	36,02	1129,6	1
4	Metod Zarządzania i Organizacji Produkcji	38	19524	10230	9294	34,42	513,8	4
5	Transportu i Komunikacji	43	19831	11580	8251	30,56	461,2	7
6	Mechanizacji Górniczej	48	21255	13050	8205	30,37	442,8	8
7	Podst. Problemów Elektrotechniki i Elektroenerg	66	25127	18060	7067	26,17	380,7	12
8	Zakład Geometrii Wykreślnej	23	12816	6600	6216	23,02	557,2	2
9	Technologii i Organizacji Budownictwa	30	14175	8190	5985	22,17	472,5	6
10	Architektury i Urbanistyki	56	20952	15240	5712	21,16	374,1	13
11	Maszyn i Urządzeń Energetycznych	39	16273	10470	5803	21,12	417,2	9
12	Techniki Eksploatacji złóż	36	14786	9450	5336	19,76	410,7	10
13	Inżynierii i Ochrony Środowiska	76	25418	20160	5258	19,47	334,4	19
14	Projekt. Budowy Kopalń i Ochrony Powierzchni	35	14329	9210	5119	18,96	409,4	11
15	Konstrukcji Dudowlanych	55	19186	14610	4576	16,95	348,8	16
16	Podstaw Konstrukcji Maszyn	65	21311	17730	3581	13,26	327,9	20
17	Metalurgii	44	15113	11760	3353	12,42	343,4	17
18	Budowy Maszyn	56	17904	15060	2844	10,53	319,7	22
19	Budowy Dróg	34	12192	9390	2802	10,38	358,6	15
20	Elektroenergetyki i Sterowania Układów	40	12741	10320	2421	8,97	318,5	23

1	2	3	4	5	6	7	8	9
21	Zakład Maszyn Elektrycznych	25	9122	6720	2402	8,90	364,9	14
22	Elektryfikacji i Automatykacji Górnictwa	33	11196	9080	2116	7,84	339,3	18
23	Przeróbki Kopalni	28	9106	7290	1897	7,03	325,2	21
24	Matematyki	102	30776	28890	1886	6,99	301,7	25
25	Automatyki	65	19063	17220	1843	6,83	293,2	-
26	Metrologii Elektr. i Elektron.	42	13226	11730	1496	5,54	-	24
27	Ośrodek ETO	9	4012	2520	1492	5,53	-	-
28	Zakład Pedagogiki	4	2091	1020	1071	3,97	-	-
29	Energetyki Paliwowej	18	5826	4860	966	3,58	-	-
30	Chemii i Technologii Organicznej	30	8528	7830	698	2,55	-	-
31	Fizykochemii i Technologii Polimerów	18	5160	4680	480	1,77	-	-
32	Inżynierii Chemicznej i Budowy Aparatury	21	5955	5520	431	1,61	-	-
33	Metaloznawstwa i Spawalnictwa	38	10531	10140	391	1,45	-	-
34	Organizacji i Ekonomiki Górnictwa	12	3352	3120	232	0,86	-	-
35	Zakład Kotłów i Wytwarzania Pary	7	1858	1830	28	0	-	-
36	Odlewnictwa	15	3710	3690	20	0	-	-
	Razem (poz. 1 - 33)	-	525302	-	152489	482,98	-	-

WYKAZ INSTYTUTÓW
 POSIADAJĄCYCH NIEDOBÓR OBCIĄŻENIA DYDAKTYCZNEGO
 (wg stanu na dzień 1.12.1977 r.)

Lp.	Instytut	Liczba nauoz. akadem.	Σ godzin zajęć dydaktyczn.	Pensum instytutu	Niedobór godzin	Nadmiar etatów
1	Chemia i Technologii Nieorganicznej	44	7664	11430	3766	13,95
2	Techniki Ciepłej	39	8703	10170	1467	5,43
3	Aparatury i Automatyki Medycznej	16	3001	4200	1199	4,44
4	Chemia Analitycznej i Ogólnej	29	6663	7800	1137	4,20
5	Technologii Chemicznej Węgla i Ropy Naftowej	16	2882	3960	1078	3,99
6	Mechaniki Teoretycznej	17	3797	4770	973	3,60
7	Elektroniki	41	10918	11310	392	1,45
			43628		10012	37
8	Fizyki	83	21775	22890	115	0,43
9	Inżynierii Materiałowej	80	21161	21270	109	0,40
10	Zakład Budowli Inżynierskich	12	3107	3180	83	0,31
	Razem (poz. 1 - 7)	-	43628	-	10012	ok. 37

KLASYFIKACJA INSTYTUTÓW
(JEDNOSTEK) WG KOLEJNOŚCI OKREŚLONEJ ŚREDNIM OBCIĄŻENIEM DYDAKTYCZNYM

Lp.	Instytut
1	Zakład Geometrii Wykreślnej
2	Instytut Nauk Społecznych
3	Instytut Metod Zarządzania i Organizacji Produkcji
4	Instytut Informatyki Czasu Rzeczywistego
5	Instytut Technologii i Organizacji Budownictwa
6	Instytut Transportu i Komunikacji
7	Instytut Mechanizacji Górnictwa
8	Instytut Maszyn i Urządzeń Energetycznych
9	Instytut Techniki Eksploatacji Ziół
10	Instytut Projektowania, Budowy Kopalń i Ochrony Powierzchni
11	Instytut Podstawowych Problemów Elektrotechniki i Energoelektroniki
12	Instytut Architektury i Urbanistyki
13	Zakład Maszyn Elektrycznych
14	Instytut Budowy Dróg
15	Instytut Konstrukcji Budowlanych

BILANS NIEDOBORÓW I NADMIARÓW KADRY
W UKŁADZIE WYDZIAŁOWYM
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	Niedobór kadry (etaty)	Nadmiar kadry (etaty)	Bilans (etaty)
1	Architektury	21,16	-	- 21,16
2	Automatyki i Informatyki	45,47	5,89	- 39,58
3	Budownictwa	49,50	-	- 49,50
4	Elektryczny	49,58	-	- 49,58
5	Górnictwo	83,96	-	- 83,96
6	Inżynierii Sanitarnej	19,47	-	- 19,47
7	Matematyczno-Fizyczny	30,01	3,60	- 26,41
8	Mechaniczny Energetyczny	24,70	5,43	- 19,27
9	Mechaniczny Technologiczny	11,98	-	- 11,98
10	Metalurgiczny	12,42	-	- 12,42
11	Organizacji Produkcji	34,42	-	- 34,42
12	Tech. i Inż. Chemicznej	5,93	22,14	+ 16,21
13	Instytut Transportu i Komun.	30,56	-	- 30,56
14	Instytut Nauk Społecznych	50,4	-	- 50,4
15	Instytut Podstaw Konstr. Maszyn.	13,26	-	- 13,26

PRACOWNICY UCZELNI,
NIE BĘDĄCY NAUCZYCIELAMI AKADEMICKIMI I STUDENCI
BIORACY UDZIAŁ W PROWADZENIU ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH
(stan na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	Pracownicy nie będący naucz. ak.	Studenci na umowie - zleceniu
1	Automatyki i Informatyki	2	9
2	Górnictwo	3	-
3	Matematyczno-Fizyczny	-	3
4	Metalurgii	1	-
5	Organizacji Produkcji	3	3
6	Technologii i Inżynierii Chemicznej	-	1
7	Instytut Nauk Społecznych	2	-
8	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	1	-
R a z e m:		12	16
		Łącznie: 28	

PRACOWNICY SPOZA UCZELNI ZATRUDNIENI
W POLITECHNICE ŚLĄSKIEJ
(stan na dzień 21.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	Profesorowie i docenci kontr.	Inni pracownicy w wymiarze 1/2 etatu	Prowadzący zajęcia na zasadzie umowy-zle- cenia
1	Automatyki i Informatyki	3	4	36
2	Budownictwa	4	-	20
3	Architektury	1	-	11
4	Elektryczny	2	-	12
5	Górnictwo	7	2	33
6	Inżynierii Sanitarnej	3	-	15
7	Matematyczno-Fizyczny	2	-	6
8	Metalurgii	3	-	2
9	Mechaniczny Energetyczny	2	1	12
10	Mechaniczny Technologiczny	2	1	6
11	Organizacji Produkcji	4	-	22
12	Technologii i Inżynierii Chemicznej	-	-	13
13	Institut Transportu i Komunikacji	1	-	24
14	Institut Nauk Społecznych	-	-	9
15	Institut Podstaw Konstrukcji Maszyn	-	-	3
16	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	-	1	2
17	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	-	1	21
18	Studium Wojskowe	-	-	7
19	Ośrodek Elektronicznej Techniki Obliczeniowej	-	-	-
20	Zakład Pedagogiki	-	-	5
21	Zakład Nowych Technik Nauczania	-	-	-
Razem:		34	10	259
Łącznie:				303

PRAWA AKADEMICKIE POSZCZEGÓLNYCH WYDZIAŁÓW (JEDNOSTEK)
 W ZAKRESIE NADAWANIA STOPNI NAUKOWYCH
 (wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	Posiadane uprawnienia		Łącznie prof. i doc. (bez kontrakt.)	Pracownicy wliczani do grupy której stan decyduje o przyznaniu praw akademickich				Adiunkci ze stopniem dr hab.	Zagrożenie praw akad.	
		dr	hab.		prof. zw.	prof. nadzw.	doc. dr hab	Razem		dr	hab.
1	Automatyki i Informatyki	x	x	18	3	5	2	10	-		
2	Architektury			5	1	-	1	2	-		
3	Budownictwa	x	x	19	1	3	2	6	-	xx)	
4	Elektryczny	x	x	20	3	7	3	13	-		
5	Górniozy	x	x	29	3	7	5	15	2		
6	Inżynierii Sanitarnej	x		11	2	3	1	6	-		
7	Metalurgiczny	x	x	15	-	6	4	10	-		
8	Matematyczny-Fizyczny	x		17	1	4	6	11	-		
9	Mechaniczny Energetyczny	x	x	19	2	5	5	12	2		
10	Mechaniczny Technologiczny	x	x	17	1	7	-	8	2	xx)	
11	Organizacji Produkcji			3	-	1	-	1	-		
12	Technologii i Inż. Chem.	x	x	31	6	12	5	23	3		
13	Inst. Transportu i Komun.			3	1	-	-	1	-		
14	Inst. Nauk Społecznych			4	-	1	1	2	-		
15	Inst. Podstaw Konstr. Maszyn			6	-	-	1	1	-		
R a z e m:				217	24	61	36	121	9		

x) posiadane prawa akademickie

xx) jednostka posiadająca prawa akademickie, ale nie spełniająca warunków dla ich utrzymania

DANE DOTYCZĄCE WZROSTU LICZBY PROFESORÓW I DOCENTÓW
 W POLITECHNICE ŚLĄSKIEJ
 (za okres od 1.01.1977 do 31.12.1977 r.)

	Profesorowie zwyčajni	Profesorowie na zwyczajni	Docenci	Profesorowie kontraktowi	Docenci kontraktowi
Nominacje	1	4	7	-	-
Pracownicy innych jedno- stek zatrudnieni w wymia- rze połowy etatu	-	-	-	6	22
Przeniesieni do pracy w Uczelni z innych jednostek	-	-	3	-	-
R a z e m i:	1	4	10	6	22
		15		28	

DANE DOTYCZĄCE ZMNIEJSZENIA SIĘ LICZBY PROFESORÓW I DOCENTÓW W POLITECHNICIE ŚLĄSKIEJ
w okresie od 1.01.1977 do 31.12.1977 r.

	Profesorowie	Docenci	Razem
Przeszli na emeryturę	6	1	7
Odeszli do pracy w innych jednostkach (zwolnieni z pracy w Uczelni)	1	2	3
Przypadki losowe	3	1	4
R a z e m:	10	4	14

ZESTAWIENIE LICZBOWE PROFESORÓW I DOCENTÓW
PRZECHODZĄCYCH NA EMERYTURĘ W OKRESIE LAT 1978-1984
(w układzie wydziałowym)

Lp.	Wydział	1978		1979		1980		1981		1982		1983		1984	
		Łącz- nie	w tym x)	Łącz- nie	w tym x)	Łącz- nie	w tym x)	Łącz- nie	w tym x)	Łącz- nie	w tym x)	Łącz- nie	w tym x)	Łącz- nie	w tym x)
1	Architektury	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Automatyki i Inform.	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
3	Budownictwo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Elektryczny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2
5	Górniozy	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-
6	Inżynierii Sanit.	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-
7	Metalurgiczny	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	Matematyczno-Fizyczny	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
9	Mechaniczny Energet.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
10	Mechaniczno-Techniczny	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-	-
11	Techn. i Inż.Chem.	-	-	1	1	1	1	1	1	-	-	1	1	-	-
12	Organizacji Produkcji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Instytut Nauk Społ.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Instytut Transp. i Komunikacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Instytut Podstaw Konstruacji Maszyn.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem:		2	1	5	3	1	1	1	1	4	2	6	5	4	3

Uwaga: w kolumnie oznaczonej x) ujęto profesorów i doc. dr hab.

ŁĄCZNE ZESTAWIENIE LICZBOWE PROFESORÓW I DOCENTÓW
PRZECHODZĄCYCH NA EMERYTURĘ DO ROKU 1980 I DO ROKU 1984

Okres	Do roku 1980	W okresie lat 1981 - 1984	Razem
Zestawienie			
Łącznie profesorów i docentów	8	15	23
Profesorów i doc. dr hab.	5	11	16

PRZEWODY DOKTORSKIE I HABILITACYJNE ZAKOŃCZONE W ROKU 1977

Lp.	Wydział	Przewody doktorskie		Przewody habilitacyjne	
		Prac. Uczelni	Spoza Uczelni	Prac. Uczelni	Spoza Uczelni
1	Automatyki i Informatyki	4	1	2	-
2	Budownictwa i Architektury	4	1	-	-
3.	Elektryczny	7	4	2	1
4.	Górnicy	11	1	1	-
5.	Inżynierii Sanitarnej	5	-	-	-
6.	Matematyczno-Fizyczny	5 w tym 1 poza Uczelnią	-	-	-
7.	Metalurgiczny	5	1	1	1
8.	Mechaniczny Energetyczny	2	2	1	1
9.	Mechaniczny Technologiczny	3	2	2	3
10.	Organizacji Produkcji	2 w tym 1 poza Uczelnią	-	-	-
11.	Technologii i Inż.Chem.	4	8	-	1
12.	Instytutu Transportu i Komunikacji	1	-	-	-
13.	Instytut Nauk Społecznych	4 (poza Uczelnią)	-	2 (poza Uczelnią)	-
14.	Instytut Podstaw Konstr. Maszyn	4	-	1	-
15.	Ośrodek Elektron.Tech., Obliczeniowej	2	-	-	-
R a z e m:		61 ^{xxx}	20	12 ^x	7 ^{xx}

x) - w tym 5 przewodów habilitacyjnych jeszcze nie zatwierdzonych przez CKK

w tym 2 przewody habilitacyjne zakończone poza Uczelnią

xx) - w tym 5 przewodów habilitacyjnych jeszcze nie zatwierdzonych przez CKK

xxx) - w tym 6 przewodów doktorskich zakończonych poza Uczelnią.

REALIZACJA PLANU
ZDOBYWANIA STOPNIA NAUKOWEGO DOKTORA
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział/Instytut	Doktoraty				1976 + 1977	Procent wykonania planu pięcio- letniego
		Plan na lata 1976-80	1976	1977			
				Plan	Wyko- nanie		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	AUTOMATYKI I INFORMATYKI	49	8	8	4	12	24,4%
	Inst. Automatyki Przem. i Pomiarów		3		-		
	Inst. Informatyki Czasu Rzecz.		2		2		
	Inst. Konstr. i Techn. Urządzeń Automatyki i Informatyki		1		1		
	Inst. Aparatury i Auto- matyki Medycznej		-		1		
	Inst. Elektroniki		2		-		
2	BUDOWNICTWA I ARCHITEKTURY	57	5	8	4	9	15,7%
	Inst. Architektury i Ur- banistyki		1		3		
	Inst. Konstrukcji Budo- wlanych		1		-		
	Inst. Dróg i Mostów		2		1		
	Inst. Techn. i Organizacji Budownictwa		1		-		
3	ELEKTRYCZNY	65	2	12	7	9	13,8%
	Inst. Elektroenerg. i Sterow. Układów		-		2		
	Inst. Metrologii Elek. i Elektr.		1		2		
	Inst. Podst. Probl. Elektrot. i Energ.		1		1		
	Zakład. Maszyn Elektrycznych		-		2		
4	GORNICZY	68	16	14	11	27	39,7%
	Inst. Elektryfikacji i Automat. Górń.		1		1		
	Inst. Mechanizacji Górnictwa		6		2		
	Inst. Organ. i Ekon. Górń.		-		2		
	Inst. Projekt. Budowy Kopalń i Ochrony Powierzchni		1		1		
	Inst. Przeróbki Kopalín		3		-		
	Inst. Techn. Eksploatacji Ziéz		4		5		
	Zakład Inżynierii Górniczej		1		-		

1	2	3	4	5	6	7	8
5	INŻYNIERII SANITARNEJ	21	5	4	5	10	47,6%
	Inst. Inż. Ochrony Środowiska		5		5		
6	MATEMATYCZNO-FIZYCZNY	25	5	4	5	10	40%
	Inst. Fizyki		2		2		
	Inst. Matematyki		-		2		
	Inst. Mechaniki Teoretycznej		2		1		
	Zakład Geometrii Wykreślonej		1		-		
7	METALURGICZNY	59	5	9	3	8	13,5%
	Instytut Metalurgii		3		-		
	Inst. Inżynierii Materiałowej		2		3		
	Inst. Metali Nieżelaznych		-		-		
	Inst. Maszyn i Urządzeń Przemysłu Hutniczego i Ceramicznego		-		-		
8	MECHANICZNY ENERGETYCZNY	21	1	4	2	3	14,2%
	Inst. Energetyki Gazowej		-		-		
	Inst. Maszyn i Urządzeń Energetycznych		1		-		
	Inst. Techniki Ciepłej		-		2		
	Zakład Kotłów i Wytwornic Pary		-		-		
9	MECHANICZNY TECHNOLOGICZNY	22	1	5	3	4	18,1%
	Inst. Budowy Maszyn		-		1		
	Inst. Metaloznawstwa i Spawalnictwa		1		2		
	Inst. Odlewnictwa		-		-		
10	ORGANIZACJI PRODUKCJI	11	-	1	2	2	18,1%
	Inst. Metod Zarządzania i Organizacji Produkcji		-		2		
11	TECHNOLOGII I INŻYNIERII CHEMICZNEJ	70	9	13	4	13	18,5%
	Inst. Chemii i Techn. Organicznej		2		1		
	Inst. Chemii i Techn. Nieorganicznej		3		-		
	Inst. Chemii Analitycznej i Ogólnej		1		2		
	Inst. Fizykochemii i Techn. Polimerów		1		-		
	Inst. Inż. Chem. i Budowy Aparatury		-		-		

cd. tablicy 16

1	2	3	4	5	6	7	8
	Inst. Technol. Chem. Węgla i Ropy Naftowej		2		1		
12	INSTYTUT TRANSPORTU I KOMUNIKACJI	6	-	1	1	1	16,6%
13	INSTYTUT NAUK SPOŁECZNYCH	21	3	4	4	7	33,3%
14	INSTYTUT PODSTAW KONSTRUK- CJI MASZYN	21	-	5	4	4	19%
15	OŚRODEK ELEKTRONICZNEJ TECHNIKI OBLICZENIOWEJ	5	-	1	2	2	40%
	R a z e m:	521	60	93	61	12*	23,2%

PRZEWODY DOKTORSKIE PROWADZONE W ROKU 1977
(bez zakończonych w roku 1977)

Lp.	W y d z i a ł	Przewody doktorskie			
		otwarte w latach ubiegłych		otwarte w roku 1977	
		prac. Uczelni	spoza Uczelni	prac. Uczelni	spoza Uczelni
1	Automatyki i Informatyki	33	42	7	4
2	Budownictwa i Architektury	20	25	4	1
3	Elektryczny	37	56	16	19
4	Górnictwo	23	73	13	6
5	Inżynierii Sanitarnej	10	18	7	5
6	Matematyczno-Fizyczny	-	-	4	-
7	Metalurgiczny	33	18	16	4
8	Mechaniczny Energetyczny	42	28	13	5
9	Mechaniczny Technologiczny	44	36	17	8
10	Technologii i Inżynierii Chemicznej	17	86	4	17
	R a z e m:	259	382	101	69

TERMINOWOŚĆ KOŃCZENIA PRZEWODÓW DOKTORSKICH I HABILITACYJNYCH

Liczba lat od chwili rozpoczęcia pracy w Uczelni	1977	do 3 lat	4	5 - 6	7 - 8	9 - 10	11 - 12	13 - 15	16 - 20 i więcej
Doktoraty	61 ^{x)}	1	4	11	21	17	2	3	2
Habilitacje	12 ^{xx)}	-	-	-	2	3	1	5	1

x) - w tym 6 przewodów doktorskich zakończonych poza Uczelnią

xx) - w tym 2 przewody habilitacyjne zakończone poza Uczelnią

WSKAŹNIK EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA KADRY DOKTORÓW
(dotyczy doktoratów pracowników Uczelni)
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	Profesorów i Docentów	Liczba zakończonych doktoratów	Wskaźnik efektywności (orientacja)
1	Automatyki i Informatyki - wraz z Ośrodkiem ETO	18	4 + 2	0,33
2	Budownictwa i Architektury	24 + 1 ^{xx)}	4	0,16
3	Elektryczny	20 + 1	7	0,33
4	Górnictwy	29	11	0,37
5	Inżynierii Sanitarnej	11	5	0,45
6	Matematyczno-Fizyczny	17	5	0,29
7	Mechaniczny Energetyczny	19	2	0,11
8	Metalurgiczny	15	3	0,20
9	Mechaniczny Technologiczny	17	3	0,18
10 ^{x)}	Organizacji Produkcji	3 + 1	2	0,50
11	Techn. i Inż. Chemicznej	31	4	0,13
12 ^{x)}	Instytut Transportu i Komunikacji	3 + 2	1	0,20
13 ^{x)}	Instytut Nauk Społecznych	4 + 1	4	0,80
14 ^{x)}	Instytut Podstaw Konstrukcji Maszyn	6 + 1	4	0,57
15	Zakład Pedagogiki	0 + 1	-	-
R a z e m:		225 = 21 7+8	61	0,27

x) jednostki nie posiadają praw doktoryzowania; przewody doktorskie prowadzone były na innych wydziałach lub uczelniach.

xx) docenci kontraktowi, będący pracownikami Uczelni w pełnym wymiarze zatrudnienia.

WSKAŹNIK EFEKTYWNOŚCI KSZTAŁCENIA KADRY DOKTORÓW
(dotyczy wszystkich doktoratów zakończonych w Uczelni)
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	Liczba prof. i doc.	Liczba doktoratów			Wskaźnik efektywności (orientacja)
			prac. Uczelni	spoza	Σ	
1	Automatyki i Informatyki - wraz z ETO	18	4+2	1	7	0,39
2	Budowlanostwa i Architektury	24+1 ^{xx}	4	1	5	0,20
3	Elektryczny	20+1	7	4	11	0,52
4	Górnictwo	29	11	1	12	0,41
5	Inżynierii Sanitarnej	11	5	-	5	0,45
6	Matematyczno-Fizyczny	17	5	-	5	0,29
7	Mechaniczny Energetyczny	19	2	2	4	0,21
8	Mechaniczny Technologiczny	17	3	2	5	0,29
9	Metalurgiczny	15	3	1	4	0,27
10 ^x	Organizacji Produkcji	3+1	2	-	2	0,50
11	Techn. i Inż. Chemicznej	31	4	8	12	0,39
12 ^x	Inst. Transportu i Komu- nikacji	3+2	1	-	1	0,20
13 ^x	Inst. Nauk Społecznych	4+1	4	-	4	0,80
14 ^x	Inst. Podstaw Konstr. Maszyn	6+1	4	-	4	0,57
15 ^x	Zakład Pedagogiki	0+1	-	-	-	-
R a z e m:		217+8 = = 225	61	20	81	0,36

x) - jednostki nie posiadają praw doktoryzowania, przewody doktorskie prowadzone były na innych wydziałach lub Uczelniach

xx) - docenci kontraktowi, będący pracownikami Uczelni w pełnym wymiarze godzin.

DANE STATYSTYCZNE NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
ZATRUDNIONYCH NA STANOWISKACH STARSZYCH ASYSTENTÓW
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Jednostka Wydział - Instytut	Liczba st. asyst. łącznie	Powołanych na stanowisko starszego asystenta przed 1.01.1974 r.	
			łącznie	w tym - bez otwartego przewodu doktorskiego
1	2	3	4	5
1	Architektury	23	6	4
2	Automatyki i Informatyki	85	29	7
	- Automatyki	34	13	2
	- Inr. Czasu Rzecz.	19	2	2
	- Aparatury i Automatyki Medycznej	12	7	2
	- Elektroniki	20	7	1
3	Budownictwa	58	27	18
	- Konstr. Bud.	23	9	7
	- Budowy Dróg	16	11	6
	- Techn. i Org. Bud.	13	5	4
	- Zakład Bud. Inż.	6	2	1
4	Elektryczny	88	46	17
	- Elektroenerg. i Ster. Układów	15	8	1
	- Metrologii Elektr. i Elektroniozrej	21	4	1
	- Podst. Probl. Elektro-techn.	37	27	14
	- Zakład Maszyn Elektr.	15	5	1
5	Górniozy	85	23	9
	- Elektr. i Aut. Górnictwa	18	4	4
	- Mechn. Górnictwa	21	7	3
	- Org. i Ekon. Górnictwa	4	1	-
	- Proj. Bud. Kopalń i Ochrony Pow.	15	3	-
	- Przeróbki kopalnin	8	2	1
	- Techn. Ekspł. Ziół	16	5	1
	- Górn. Rud i Sur. Skalnych	3	1	-
6	Inżynierii Sanitarnej	36	11	5

1	2	3	4	5
7	Matematyczno-Fizyczny	72	26	16
	- Fizyki	32	8	2
	- Matematyki	34	15	12
	- Mech. Teoret.	4	2	1
	- Zakład Geometrii Wykr.	2	1	1
8	Metalurgiczny	76	36	18
	- Metalurgii	25	15	8
	- Inż. Materiałowej	39	14	4
	- Metali Nieżelaznych	12	7	6
	- Maszyn i Urządzeń Przem. Hutn. i Ceram.	-	-	-
9	Mechaniczny Energetyczny	19	15	7
	- Energetyki Paliwowej	7	3	3
	- Maszyn i Urządzeń Ener- getycznych	18	5	2
	- Techniki Ciepłej	10	2	-
	- Zakład Kociołów i Wytwornic Pary	4	5	2
10	Mechaniczno-Technologiczny	52	23	7
	- Budowy Maszyn	32	10	5
	- Metalozn. i Spawalnictwa	17	11	2
	- Odlewnictwa	3	2	-
11	Organizacji Produkcji	19	3	3
12	Technologii i Inż. Chem.	33	13	8
	- Chemii i Techn. Organ.	5	3	3
	- Chemii i Techn. Nieorg.	10	7	1
	- Chemii Analit. i Ogólnej	4	1	1
	- Fizykochemii i Techn. Polimerów	5	1	2
	- Inż. Chem. i Budowy Aparatury	6	-	-
	- Techn. Chem. Węgla i Ropy Naftowej	3	1	1
13	Inst. Transportu i Komunik.	27	5	2
14	Inst. Nauk Społecznych	23	7	2
15	Inst. Podstaw Konstr. Maszyn	36	21	9
16	Ośrodek ETO	3	-	-
17	Zakład Pedagogiki	1	-	-
	R a z e m:	756	293	132

ZESTAWIENIE LICZBOWE
SŁUCHACZY STUDIUM DOKTORANCKIEGO OD POCZĄTKU UTWORZENIA STUDIÓW

Lp.	Wydział	Data rozpoczęcia studiów	Liczba przyjętych	Liczba zakończonych przewodów doktorskich	Liczba skreślonych
1	Automatyki i Informatyki	1.X.1969 r.	15	7	1
		14.X.1970 r.	18	2	8
		2.III.1972r.	1	-	-
		1.X.1972 r.	11	-	5
		2.X.1974 r.	14	-	7
		15.XI.1974r.	1	-	-
		29.IX.1976r.	11	-	1
		11.XI.1977r.	1	-	-
	R a z e m:		72	9	22
2	Budownictwa i Architektury	1.X.1972 r.	21	-	-
		R a z e m:	21	-	-
3	Elektryczny	1.X.1970 r.	11	2	--
		1.X.1975 r.	29	-	2
		15.II.1977r.	28	-	-
	R a z e m:		68	2	2
4	Górniozy	14.IV.1969r.	12	7	1
		1.X.1970 r.	11	3	1
		25.II.1971r.	10	5	-
		1.I.1972 r.	18	1	1
		15.II.1975r.	13	-	-
	R a z e m:		64	16	3
5	Mechaniczny Energetyczny	1.X.1969 r.	12	8	3
		1.X.1970 r.	3	2	-
		1.X.1971 r.	8	1	-
		1.I.1972 r.	3	2	1
		1.III.1975r.	17	-	1
		1.XI.1975 r.	1	-	1
		1.III.1977r.	12	-	-
	R a z e m:		56	13	6
6	Mechaniczny Technologiczny	1.X.1970 r.	20	7	8
		1.XII.1975r.	17	-	2
	R a z e m:		37	7	10
7	Technologii i Inżynierii Chemicznej	15.II.1969r.	11	5	1
		1.X.1970 r.	15	3	4
		1.X.1971 r.	7	3	1
		1.X.1972 r.	11	1	-
		1.X.1973 r.	9	-	-
	R a z e m:		53	12	6

STUDIA DOKTORANCKIE PROWADZONE W POLITECHNICE ŚLĄSKIEJ
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	Liczba prowadzonych studiów	L i c z b a u o z e s t n i k ó w									
			z Uczelni					spoza Uczelni				
			1974	1975	1976	1977	Razem	1974	1975	1976	1977	Razem
1	Automatyki i Informatyki	1	1	-	1	1	3	7	-	9	-	16
2	Elektryczny	1	-	-	-	-	-	-	27	-	29	56
3	Górniozy	1	-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
4	Mechaniczny Energetyczny	1	-	9	-	7	16	-	6	-	3	9
5	Mechaniczny Technologiczny	1	-	11	-	1	12	-	4	-	-	4
	R a z e m:		1	20	1	9	31	7	50	9	32	98

Tablica 24

EFEKTYWNOŚĆ STUDIÓW DOKTORANCKICH
PROWADZONYCH W OKRESIE OD 1969-1977 r.

Przyjęto na studia doktoranckie	371
Stopień doktora uzyskało	59
Skreślono podczas studiów	49
Ukończyło studia doktoranckie (bez stopnia doktora)	133
Efektywność	24,3% ^{x)}

x) jako podstawę do obliczenia efektywności studiów przyjęto liczbę uczestników (371), zmniejszoną o liczbę słuchaczy obecnie studiujących (129).

REALIZACJA PLANU
W ZAKRESIE ZDOBYWANIA STOPNIA NAUKOWEGO DOKTORA HABILITOWANEGO

(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział (Instytut)	Plan na lata 1976-80	H a b i l i t a c j e				% wykonania planu pięcioletniego
			1976	1977		1976 + 1977	
				Plan	Wyko- nanie		
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Automatyki i Informatyki	9	-	2	2	2	22,2%
	Inst. Automatyki Przem. i Pom.		-		1		
	Inst. Elektroniki		-		1		
2	Budownictwa i Architektury	9	-	2	-	-	-
3	Elektryczny	8	1	2	2	3	37,5%
	Inst. Elektroenerg. i Sterow. Układów		1		2		
4	Górnictwo	7	1	2	1	2	28,5%
	Inst. Mechanizacji Górnictwa		-		1		
	Inst. Przeróbki Kopalini		1		-		
5	Inżynierii Sanitarnej	3	-	-	-	-	-
6	Metalurgiczny	9	3	2	1	4	44,4%
	Inst. Metalurgii		3				
	Inst. Inżynierii Mater.		-		1		
7	Matematyczno-Fizyczny	4	1	1	-	1	25%
	Inst. Fizyki		1		-		
8	Mechaniczny Energetyczny	3	1	1	1	2	66,6%
	Inst. Techniki Ciepłej		1		1		
9	Mechaniczny Technologiczny	3	-	1	2	2	66,6%
	Inst. Metaloznawstwa i Spawalnictwa		-		2		
10	Organizacji Produkcji	2	-	1	-	-	-
11	Techn. i Inż. Chemicznej	10	7	1	-	7	70%
	Inst. Chemii i Techn. Org.		2		-		
	Inst. Chemii Anal. i Ogólnej		3		-		
	Inst. Fizykochemii i Techn. Polim.		1		-		
	Inst. Inż. Chem. i Bud. Apar.		1		-		
12	Inst. Nauk Społecznych	4	-	1	2	2	50%
13	Inst. Podstaw Konstr. Maszyn	2	-	-	1	1	50%
	R a z e m:	73	14	16	12	26	35,6%

PRZEWODY HABILITACYJNE OTWARTE W ROKU 1977
(bez zakończonych w roku 1977)

Lp.	W y d z i a ł	Liczba przewodów
1	Budownictwa i Architektury ^{x)}	1
2	Elektryczny	3
3	Górnictwy	1
4	Mechaniczny Technologiczny	1
5	Technologii i Inżynierii Chemicznej	6
	R a z e m:	12

x) przewód habilitacyjny otwarto przed 1.10.1977 r., w okresie funkcjonowania Wydziału Budownictwa i Architektury; obecnie przewód habilitacyjny przyporządkowany jest do Wydziału Budownictwa.

PORÓWNANIE LICZBY ZAKOŃCZONYCH I OTWARTYCH
PRZEWODÓW HABILITACYJNYCH Z LICZBĄ PROFESORÓW W DANEJ JEDNOSTCE
(wg stanu na dzień 31,12,1977 r.)

Lp.	Wydział	Profesorów	Liczba za- zakończonych przew. hab.	Otwarte przewody w roku 1977
1 ^x	Architektury	1	-	-
2	Automatyki i Informatyki	8	2	-
3 ^{xx}	Budownictwa	4	-	1
4	Elektryczny	10	2	3
5	Górnicy	10	1	1
6 ^x	Inżynierii Sanitarnej	5	-	-
7 ^x	Matematyczno-Fizyczny	5	-	-
8	Metalurgii	6	1	-
9	Mechaniczny Energetyczny	7	1	-
10	Mechaniczny Technologiczny	8	2	1
11 ^x	Organizacji Produkcji	1	-	-
12	Techn. i Inżynierii Chem.	18	-	6
13 ^x	Inst. Transportu i Komun.	1	-	-
14 ^x	Inst. Nauk Społecznych	1	2	-
15 ^x	Inst. Podst. Konst. Masz.	-	1	-
16 ^x	Zakład Pedagogiki	-	-	-
	R a z e m:	85	12	12

x) jednostki nie posiadają praw akademickich w zakresie nadawania stopni naukowych doktora habilitowanego; przewody habilitacyjne prowadzone były na innych wydziałach lub uczelniach

xx) potwierdzenie praw habilitowania dla Wydziału do tej pory nie jest wyjaśnione.

URLOPY NAUKOWE I STYPENDIA PRACOWNIKÓW,
KTÓRZY UZYSKALI STOPNIE NAUKOWE W ROKU 1977

	Rok 1977	Korzystało tylko ze stypendium	Korzystało tylko z urlopu	Korzystało z obydwóch świadczeń
Doktoraty	61 ^x	12 ^{xxx}	8	3
Habilitacje	12 ^{xx}	5	1	1

x) w tym - 6 przewodów doktorskich
zakończonych poza Uczelnią

xx) w tym - 2 przewody habilitacyjne
zakończone poza Uczelnią

xxx) w tym - 1 osoba - stypendium na studiach doktoranckich

STYPENDIA NAUKOWE, URLOPY I STAŻE KRAJOWE NAUCZYCIELI
 AKADEMICKICH UCZELNI
 (przyznane w roku 1977)

Lp.	W y d z i a ł	Styp. dr	Styp. hab.	Urlopy naukowe	Staże krajowe
1	Automatyki i Informatyki	1	3	9	10
2	Architektury	-	-	1	-
3	Budownictwa	2	-	5 (w tym 1 hab.)	4
4	Elektryczny	6	3	8 (w tym 2 hab.)	4
5	Górniozy	-	-	1	1
6	Inżynierii Sanitarnej	-	-	4	2
7	Matematyczno-Fizyczny	5	1	14 (w tym 1 hab.)	6
8	Metalurgiczny	-	-	1 hab.	3
9	Mechaniczny Energetyczny	1	1	3	1
10	Mechaniczny Technologiczny	1	-	-	6
11	Technologii i Inżynierii Chemicznej	-	-	5	2
12	Instytut Nauk Społecznych	4	-	1	1
13	Instytut Podstaw Konstr. Maszyn	-	-	1	1
14	Międzyuczelniany Ośr. Meto- dyczny Wyższych Stud. Techn. dla Prac.	-	-	1	-
15	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	-	-	1	1
	R a z e m:	20	8	55 (w tym 5 hab.)	42

WYJAZDY PRACOWNIKÓW POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ
DO ZAGRANICZNYCH UCZELNI I PLACÓWEK NAUKOWO-BADAWCZYCH

I. Rodzaje wyjazdów zagranicznych

Staża długoterminowe		Staża krótkoterminowe		Kongresy, konsultacje	
prof. -		prof. 2		prof. 76	
ogól. 2	KS 2	ogól. 33	KS 1	ogól. 297	KS 246
doc. -		doc. 1		doc. 68	

II. Źródła planowania wyjazdów

MNSzWiT	W ramach wymiany	Uczelnia	Inny resort	Zaproszenie	Popierane
1	60	199	54	5 ^{x)}	13

x) 2 osoby - staże na koszt strony przyjmującej

III. Zestawienie ilościowe wyjazdów

Liczba osób wyjeżdżających	Z tego do	
	K S	K K
prof. 78	prof. 54	prof. 24
Ogółem 332	Ogółem 249	Ogółem 83
doc. 63	doc. 51	doc. 18

WYKAZ PRACOWNIKÓW POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ
ZATRUDNIONYCH DODATKOWO POZA UCZELNIA
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	Niepełny etat	Konsul- tacje	Inne	Łącznie w jednostce
1	Automatyki i Informatyki	7	5	6	18
2	Architektury	-	-	4	4
3	Budownictwa	4	13	8	25
4	Elektryczny	2	6	14	22
5	Górnicty	1	7	7	15
6	Inżynierii Sanitarnej	1	4	3	8
7	Matematyczno-Fizyczny	3	1	2	6
8	Metalurgiczny	2	10	4	16
9	Mechaniczny-Energetyczny	1	6	6	13
10	Mechaniczny-Technologiczny	3	11	2	16
11	Organizacji Produkcji	1	1	2	4
12	Chemii i Inżynierii Chem.	4	6	3	13
13	Transportu i Komunikacji	3	3	1	7
14	Nauk Społecznych	2	1	1	4
15	Instytut Podst. Konstr. Maszyn	-	-	2	3
16	Ośrodek "ETO"	-	-	-	-
17	Studium Prakt. Nauki Języków Obcych	3	-	28	31
18	Zakład Nowych Technik Nauczania	-	-	1	1
19	Zakład Pedagogiki	-	-	-	-
20	Studium Wychowania Fizycz- nego i Sportu	3	-	4	7
	R a z e m:	40	75	98	213

PRACOWNICY POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ
ZATRUDNIENI DODATKOWO W INNYCH UCZELNIACH
(wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział	W ramach godzin zlec.	Zaangażowanie etatowe
1	Automatyki i Informatyki	1	3
2	Architektury	1	-
3	Budownictwa	1	-
4	Inżynierii Sanitarnej	-	1
5	Matematyczno-Fizyczny	1	3
6	Mechaniczny-Energetyczny	3	-
7	Mechaniczny-Technologiczny	-	1
8	Organizacja Produkcji	1	-
9	Elektryczny	2	-
10	Technologii i Inżynierii Chemicznej	1	-
11	Transportu	2	-
12	Instytut Nauk Społecznych	-	2
13	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	1	-
14	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	1	-
15	Instytut Podstaw Konstrukcji Maszyn	1	-
	R a z e m:	16	10

ŁĄCZNA KWOTA DODATKÓW SPECJALNYCH PRZYZNANYCH NAUCZYCIELOM AKADEMICKIM
 POSZCZEGÓLNYCH WYDZIAŁÓW (JEDNOSTEK)
 (wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Wydział (Jednostka)	Kwota dodatków
1	Architektury	4.700,-
2	Automatyki i Informatyki	10.700,-
3	Budownictwa	14.300,-
4	Elektryczny	19.000,-
5	Górnictwa	21.200,-
6	Inżynierii Sanitarnej	6.300,-
7	Matematyczno-Fizyczny	22.700,-
8	Metalurgiczny	14.400,-
9	Mechaniczny Energetyczny	8.000,-
10	Mechaniczny Technologiczny	11.900,-
11	Organizacji Produkcji	3.900,-
12	Instytut Transportu i Komunikacji	3.400,-
13	Technologii i Inżynierii Chemicznej	16.500,-
14	Instytut Nauk Społecznych	6.300,-
15	Instytut Podstaw Konstrukcji Maszyn	6.200,-
16	Ośrodek ETO	-
17	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	3.800,-
18	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	3.400,-
19	Zakład Nowych Technik Nauczania	1.000,-
21	Zakład Pedagogiki	-
	R a z e m:	177.700,-

Tablica 34

DODATKI SPECJALNE NAUCZYCIELI AKADEMICKICH
 W PODZIALE NA GRUPY PRACOWNIKÓW
 (wg stanu na dzień 31.12.1977 r.)

Lp.	Grupa pracowników	Wielkość dodatku		Średnio	Liczba dodatków
		od	do		
1	Profesorowie	500	- 1.000,-	804,-	56
2	Docenci	300	- 1.000,-	677,-	94
3	Adiunkoi	300	- 1.000,-	530,-	78
4	St. wykładowcy i wykładowcy	300	- 1.000,-	576,-	30
5	St. asystenci i asystenci	300	- 500,-	406,-	15
6	Nauczyciele WF	400	- 500,-	440,-	5
7	Lektorzy		500,-	500,-	4
	R a z e m:		-	-	282

NAGRODY MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI
PRYZYŻNANE NAUCZYCIELOM AKADEMICKIM UCZELNI W ROKU 1977

Lp.	Wydział	N a g r o d y		
		indywi- dualne	zespołowe	łącznie osób
1	Automatyki i Informatyki	2	4 (21 osób)	23
2	Architektury	2	-	2
3	Budownictwa	5	2 (9 osób)	14
4	Elektryczny	-	1 (5 osób)	5
5	Górniozy	6	1 (3 osób)	9
6	Inżynierii Sanitarnej	1	-	1
7	Matematyczno Fizyczny	4	-	4
8	Metalurgiczny	2	2 (11 osób)	13
9	Mechaniczny Energetyczny	3	3 (7 osób)	10
10	Mechaniczny Technologiczny	-	5 (22 osób)	22
11	Technologii i Inżynierii Chemicznej	6	4 (12 osób)	18
12	Instytut Transportu i Komunikacji	2	2 (15 osób)	17
13	Instytut Podstaw Konstrukcji Maszyn	1	1 (3 osób)	4
14	Instytut Nauk Społecznych	3	-	3
15	Zakład Pedagogiki	1	-	1
	R a z e m:	38	25 (108 osób)	146

NAGRODY REKTORA (Z PULI MNSzWiT)
PRYZNANE NAUCZYCIELOM AKADEMICKIM UCZELNI W ROKU 1977

Lp.	W y d z i a ł	Nagrody Rektora	
		Kwota	łącznie osób
1	Automatyki i Informatyki	94.000,-	19
2	Architektury	43.000,-	8
3	Budownictwa	127.000,-	26
4	Elektryczny	136.000,-	28
5	Górniozy	223.000,-	38
6	Inżynierii Sanitarnej	79.000,-	15
7	Matematyczno Fizyczny	146.000,-	27
8	Metalurgiczny	138.000,-	27
9	Mechaniczny Energetyczny	96.000,-	22
10	Mechaniczny Technologiczny	91.000,-	17
11	Organizacji Produkcji	50.000,-	9
12	Technologii i Inżynierii Chemicznej	152.000,-	27
13	Instytut Transportu i Komunikacji	24.000,-	7
14	Instytut Podstaw Konstrukcji Maszyn	47.000,-	9
15	Instytut Nauk Społecznych	59.000,-	16
16	Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych	50.000,-	14
17	Studium Wychowania Fizycznego i Sportu	59.000,-	16
18	Zakład Nowych Technik Nauczania	8.000,-	1
19	Ośrodek Elektronicznej Techniki Oblicz.	6.000,-	1
20	Studium Wojskowe	70.500,-	25
	R a z e m :	1.698.500,-	352

ZESTAWIENIE LICZBOWE ODZNACZEŃ
PRZYZNANYCH PRACOWNIKOM POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ W ROKU 1977

Lp.	W y d z i a ł	Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski	Krzyż Zasługi			Złota Odznaka ZNP	Odznaka Zasłuż. Pol.Śl.	Odznaka Budown. Huty Katowice
			Złoty	Srebrny	Brązowy			
1	Architektury	-	2	-	-	-	1	-
2	Automatyki i Informatyki	-	1	-	-	-	1	1
3	Budownictwa	-	3	1	-	-	7	-
4	Elektryczny	-	1	-	-	1	3	-
5	Górnictwo	-	2	-	1	1	4	-
6	Inżynierii Sanitarnej	-	2	4	-	-	1	-
7	Matematyczno-Fizyczny	-	4	1	1	-	11	-
8	Mechaniczny Energetyczny	1	1	-	-	2	6	-
9	Mechaniczny Technologiczny	2	1	-	-	-	7	-
10	IPKM	-	1	-	-	-	1	-
11	Techn. i Inż. Chemicznej	3	1	-	-	2	12	-
12	Metalurgiczny	-	2	-	-	-	2	5
13	Organizacji Produkcji	-	-	-	-	-	-	-
14	Instytut Nauk Społecznych	-	-	-	-	-	5	-
15	Studium Języków Obcych	-	-	-	-	-	1	-
16	Studium WFIS	-	-	-	-	-	1	-
17	Studium Wojskowe	-	-	-	-	-	1	-
18	Biblioteka	-	-	-	-	-	1	-
19	Zakład Nowych Technik Nauczania	-	-	-	-	-	1	-
20	Administracja	-	-	1	-	-	10	-
21	Zakład Graficzny, ZRB, ZEIMP	-	-	-	-	-	5	-
R a z e m:		6	21	4	2	6	81	6

Z A Ł A C Z N I K I

Materiały na posiedzenie Senatu w dniu 14 grudnia 1977 r.

PODSTAWOWE ZASADY GOSPODARKI ETATAMI W UCZELNI

Dotyczy: etatów dla nauczycieli akademickich i pracowników inżynieryjno-technicznych w grupach DB, NB i NZ

- p r o j e k t n r I I -

ZAŁOŻENIA WYJSCIOWE

1. Łączny limit etatów będących w dyspozycji Uczelni w roku akad. 1977/78 nie ulegnie zasadniczej zmianie w ciągu najbliższych dwóch - trzech lat.
2. Władze Uczelni nadal zachowają prawo dokonywania rozdziału etatów na poszczególne grupy zatrudnionych, w ramach łącznego limitu.
3. Uczelnia zachowa prawo swobodnego przyjmowania pracowników (we wszystkich grupach zatrudnionych) w zakresie przyznanego limitu.
4. Etaty dla wszystkich grup zatrudnionych przyznawane będą dla instytutu, studium lub zakładu wydziałowego, a nie dla ich poszczególnych wewnętrznych jednostek organizacyjnych (np. zakładów, zespołów, laboratoriów itp.).

A. Grupa nauczycieli akademickich

Założenia:

- a) Podstawowym celem Władz Uczelni w zakresie gospodarki etatami nauczycieli akademickich jest doprowadzenie do stanu możliwie pełnej obsady kadrowej we wszystkich jednostkach działalności podstawowej.
 - b) W okresie przejściowym, w którym przewiduje się możliwości dokonywania przesunięć etatów między poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi, podstawową troską będzie utrzymanie dobrze pracujących zespołów o wyrobionej i ugruntowanej pozycji w zakresie badań i kształcenia kadry.
1. Jako podstawę do przeliczeń etatowych w grupie nauczycieli akademickich przyjmuje się obciążenie dydaktyczne instytutu, (studium, zakładu wydziałowego), planowane do wykonania w roku akademickim 1977/78. Podane założenie nie wyklucza możliwości dokonywania korekt, w przypadku znacznej zmiany obciążenia dydaktycznego w kolejnym roku akademickim.

2. Podstawą do ubiegania się o przyznanie etatu nauczyciela akademickiego jest zapewnienie kandydatom pełnego obciążenia dydaktycznego:
 - 210 godzin dla profesorów i docentów;
 - 270 godzin dla adiunktów, st. asystentów i asystentów;w przypadku lektorów języków obcych i nauczycieli wychowania fizycznego obowiązujące pensum dydaktyczne wynosi:
 - 540 godzin w stosunku rocznym,natomiast dla grupy wykładowców:
 - st. wykładowcy - 300 godzin,
 - wykładowcy - 360 godzin.
3. Warunkiem do przyjęcia asystenta ^o stażysty jest posiadanie przez instytut (studium, zakład wydziałowy) etatu nauczyciela akademickiego oraz zapewnienie kandydatowi pełnego obciążenia dydaktycznego z chwilą ukończenia stażu.
4. Przy ubieganiu się o przyznanie dodatkowych etatów nauczycieli akademickich do obciążenia dydaktycznego jednostki (w przeliczeniach etatowych) nie będą wliczane zajęcia prowadzone na studiach podyplomowych, doktoranckich i eksternistycznych oraz godziny na prowadzenie prac dyplomowych. Pierwszeństwo w przyznaniu etatów otrzymują kolejno: jednostki reprezentujące kierunki i specjalności wiedzące dla gospodarki narodowej, jednostki będące w stadium organizacyjnym oraz posiadające największe niedobory kadrowe.
5. Przy obliczaniu łącznego pensum dydaktycznego instytutu (studium, zakładu wydziałowego) nie uwzględnia się faktu przebywania nauczycieli akademickich na urloпах i stażach naukowych, ćwiczeniach wojskowych, urloпах zdrowotnych; nie uwzględnia się także zwolnień z części pensum dydaktycznego niektórych nauczycieli akademickich, i to zarówno zwolnień stałych jak i okolicznościowych.
6. W obecnej sytuacji kadrowej i etatowej Uczelnia nie będzie zasadniczo zwiększała grupy pracowników naukowo-badawczych.
7. Dopuszcza się możliwość okresowego oddelegowania nauczycieli akademickich do prowadzenia prac naukowo-badawczych, traktując to jako przejściowe rozwiązanie problemu nadmiaru kadry w niektórych jednostkach. W tych jednak przypadkach etat powinien być zagospodarowany w formie NZ, a propozycja jednostki musi być zatwierdzona przez kierownictwo Uczelni.
8. Pracownik naukowo-badawczy lub nauczyciel akademicki, oddelegowany do prowadzenia prac naukowo-badawczych, musi brać udział w wykonywaniu zajęć dydaktycznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w wymiarze 96 godzin w skali rocznej; w przypadkach uzasadnionych rektor może wyrazić zgodę na zmniejszenie wymiaru obciążenia dydaktycznego do 64 godzin rocznie.

9. Pracownika naukowo-badawczego oraz nauczyciela akademickiego oddelegowanego do prac naukowo-badawczych obowiązuje formalna dyscyplina 42-godzinnego tygodnia pracy.
10. Do czasu jednoznacznego określenia prawidłowych potrzeb etatowych w grupie nauczycieli akademickich ustala się jako obowiązujące wyrównywanie niedoboru obciążenia dydaktycznego u poszczególnych nauczycieli akademickich, w pierwszej kolejności godzinami na prowadzenie prac dyplomowych, a w drugiej - dodatkowymi godzinami pracy naukowo-badawczej, w formie godzin E. W tym przeliczeniu jednej godzinie zajęć dydaktycznych odpowiadają dwie godziny pracy naukowo-badawczej (wykonywane powyżej pensum naukowego, obowiązującego każdego nauczyciela akademickiego naszej Uczelni),

B. Grupa pracowników inżynieryjno-technicznych (I.T.)

Założenia:

- a) Podstawowym celem Uczelni w zakresie gospodarki etatami pracowników inżynieryjno-technicznych, jest zapewnienie wszystkim jednostkom działalności podstawowej, prawidłowych warunków do prowadzenia procesu dydaktycznego oraz realizacji prac naukowo-badawczych.
- b) W Uczelni obowiązuje w dalszym ciągu zasada przyporządkowania etatu pracownika inżynieryjno-technicznego do jednej z trzech grup, w zależności od przeznaczenia etatu:
- DB - do obsługi procesu dydaktycznego;
 - NB - do obsługi prac naukowo-badawczych, przy pokryciu kosztów utrzymania etatu z budżetu Uczelni;
 - NZ - do obsługi prac naukowo-badawczych, przy pokryciu kosztów utrzymania etatu z funduszu prac zleconych, prowadzonych w instytucie (studium, zakład wydziałowy).
- c) Przy 42 godzinach pracy w tygodniu, łączny czas pracy pracownika inżynieryjno-technicznego wynosi w skali rocznej, na podstawie danych na rok 1977 - 2196 godzin, tj. około 2030 godzin po odliczeniu urlopu; w przeliczeniu na lekcyjne jednostki obliczeniowe (45 minut) daje to ponad 2600 godzin lekcyjnych.
- d) Przytoczone uwagi i zasady nie dotyczą jednostek Uczelni, zatrudniających również pracowników inżynieryjno-technicznych, a w których obowiązują odmienne kryteria w ustalaniu potrzeb etatowych (ZDEMP, ZRB i Zakład Graficzny).

B.1 - Etaty z grupy DB

- 1) Jako podstawę do określenia liczby potrzebnych etatów inżynieryjno-technicznych w grupie DB, przyjmuje się obciążenie dydaktyczne instytutu (studium, zakładu wydziałowego), planowane do wykonania w roku aka-

demiokim 1977/78. Podane założenie nie wyklucza możliwości dokonywania korekt, w przypadku znacznej zmiany obciążenia dydaktycznego w kolejnym roku akademickim.

- 2) W przeliczeniach etatowych rozróżnia się dwa rodzaje zajęć dydaktycznych:
 - a) - ćwiczenia laboratoryjne,
 - b) - wszystkie pozostałe formy zajęć dydaktycznych.
- 3) W podanej klasyfikacji pod pojęciem ćwiczeń laboratoryjnych, kryje się forma zajęć dydaktycznych rzeczywiście prowadzonych w laboratoriach. Godziny zajęć dydaktycznych, które mają charakter audytoryjno-projektowy, a w zleceniach umieszczone są umownie w rubryce "ćwiczenia laboratoryjne", (dla usprawiedliwienia konieczności podziału grupy dziekańskiej na zespoły 12-15 osobowe) będą traktowane jako zajęcia przyporządkowane do grupy oznaczonej lit. b. Niezbędne decyzje i ustalenia w tej sprawie podejmie prorektor d/s nauczania i wychowania.
- 4) W przypadku ćwiczeń laboratoryjnych (grupa oznaczona lit. a) przyjmuje się zasadę, że jeden pracownik inżyniersko-techniczny może zabezpieczyć przeprowadzenie 810 godzin ćwiczeń w skali rocznej. Odpowiada to umownemu przeliczeniu, że jeden pracownik IT obsługuje ćwiczenia laboratoryjne prowadzone przez trzech asystentów w wymiarze ich pełnego pensum ($3 \times 270 = 810$).

Wyjaśnienie:

Z wyżej podanej kalkulacji wynika, iż pracownik inżyniersko-techniczny w ciągu roku akademickiego 30% swego czasu pracy przeznaczona na udział w zajęciach dydaktycznych, zaś pozostałe 70% na kompletowanie zestawów aparatury, jej konserwacje i uzupełnienia oraz na przygotowywanie elementów próbnych do badań (810 jednostek lekcyjnych odpowiada liczbie około 610 godzin pracy).

- 5) W przypadku pozostałych zajęć dydaktycznych (grupa oznaczona lit. b) przyjmuje się zasadę, że pracownik inżyniersko-techniczny może zabezpieczyć prowadzenie 2160 godzin lekcyjnych w skali rocznej. Odpowiada to umownemu przeliczeniu, iż jeden pracownik I.T. obsługuje zajęcia dydaktyczne prowadzone przez ośmiu nauczycieli akademickich w wymiarze ich pełnego pensum ($8 \times 270 = 2160$).

Wyjaśnienie:

Z wyżej podanej kalkulacji wynika, że pracownik inżyniersko-techniczny, dla każdej godziny lekcyjnej (45 minut) prowadzonej przez nauczyciela akademickiego może przeznaczyć w ciągu roku blisko jedną godzinę swej pracy (przy wymiarze około 2030 godzin w skali rocznej). W obowiązkach pracownika inżyniersko-technicznego w tym zakresie, wzięto pod uwagę przygotowywanie pomocy dydaktycznych sprzętu audiowizualnego, wykonywanie planów, wykresów, rysunków do skryptów itp.

- 6) Uznaje się celowe uwzględnić w ćwiczeniach laboratoryjnych specyfikę niektórych przedmiotów. Wyróżnia się trojakiemu rodzaju utrudnienia ćwiczeń laboratoryjnych:
- ćwiczenia laboratoryjne z osprzętem wymagającym równoczesnej obsługi kilku pracowników inżynieryjno-technicznych;
 - ćwiczenia laboratoryjne z użyciem unikalnej i skomplikowanej aparatury badawczej;
 - ćwiczenia laboratoryjne z użyciem osprzętu lub środków wymagających spełnienia szczególnych warunków bezpieczeństwa pracy.
- 7) Uwzględnienie specyfiki niektórych zajęć sprowadza się, w przeliczeniach etatowych, do wprowadzenia mnożnika (równego 1,5), zwiększającego umownie liczbę godzin laboratoryjnych, podaną w arkuszu obciążeń dydaktycznych dla tego przedmiotu. Niezbędne decyzje i ustalenia w tej sprawie podejmie prorektor d/s nauczania i wychowania na wniosek kolegów dziekańskich zainteresowanych wydziałów.
- 8) Mnożnik zwiększający nie może być zastosowany w tych przypadkach gdy ćwiczenia laboratoryjne prowadzone są już w grupach liczących mniej niż 12 - 15 studentów. Na prowadzenie zajęć laboratoryjnych w grupach o zmniejszonym składzie osobowym wymagana jest zgoda kierownictwa Uczelni, po udokumentowaniu szczególnie złożonych warunków pracy występujących przy realizacji programu ćwiczeń.
- 9) Biorąc pod uwagę odrębność form zajęć dydaktycznych, dla:
- Instytutu Matematyki,
 - Instytutu Nauk Społecznych,
 - Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych,
 - Studium Wychowania Fizycznego i Sportu,
 - Studium Wojskowego,
 - Zakładu Pedagogiki,
 - Zakładu Nowych Technik Nauczania - oraz
 - Ośrodka Elektronicznej Techniki Obliczeniowej.
- Liczbę potrzebnych etatów inżynieryjno-technicznych dla tych jednostek ustali kierownictwo Uczelni.
- 10) Liczbę potrzebnych etatów inżynieryjno-technicznych dla:
- Działu Aparatury Naukowej - oraz
 - Ośrodka d/s Wynalczczości i Ochrony Patentowej
- określi kierownictwo Uczelni.

B.2. - Etaty z grupy NB i grupy NZ

- 1) Przesuwając na dalszy plan rozwiązania modelowe tj. do chwili zniesienia limitu zatrudnienia i funduszu płac - ilość etatów przeznaczonych do badań naukowych w zasadzie utrzymana zostanie w obecnej wysokości.

- 2) Grupa pracowników NB (płatna z budżetu) będzie korygowana po roku w oparciu o zapotrzebowanie obsługi szczególnie cennej nowonabytej aparatury i uruchomienia aparatury w cyklu wielozmianowym ogólnie dostępnej.
Korekta dokonywana będzie o etaty z grupy DB a tylko w szczególnych przypadkach z grupy NZ.
- 3) Zwiększenie grupy etatów płatnych przez przemysł (NZ) na obecnym etapie może nastąpić wyłącznie przeniesieniem etatu z grupy DB - gdy okaże się, że analiza obciążenia dydaktycznego w instytucie nie upoważnia do tak dużej ilości etatów DB.
- 4) W określonych przypadkach, biorąc pod uwagę dużą aktywność instytutu w pracach naukowo-badawczych i rangę tematów przyjętych do opracowania w planie pięcioletnim, prorektor d/s nauki i współpracy z przemysłem może zamłoskować zwiększenie liczby etatów w grupie NZ, a w szczególnych przypadkach również w grupie NB, z etatów przeznaczonych rok rocznie przez Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
Decyzję w tego rodzaju przypadkach podejmuje rektor, po zasięgnięciu opinii kolegium rektorskiego.

USTALENIA KONCOWE

1. Podane normy etatowe w przypadku grupy nauczycieli akademickich oraz pracowników inżynieryjno-technicznych w grupie DB wprowadzone będą jako obowiązujące od dnia 1 października 1978 r.
Wyrównanie niedoborów w poszczególnych jednostkach będzie następowało w miarę wygospodarowywania przez Uczelnię etatów (z innych jednostek lub grup zatrudnionych), bądź przez przydzielenie nowych etatów, w przypadku ich przyznania przez resort.
2. Określone normy etatowe w przypadku pracowników inżynieryjno-technicznych z grup NB i NZ będą wprowadzane sukcesywnie. Kierownictwo Uczelni uwzględni przy tym w podejmowanych decyzjach zakres zobowiązań jednostki w planach działalności naukowo-badawczej do roku 1980.
3. W okresie przejściowym dopuszcza się możliwość zawierania porozumień między instytutami w skali całej Uczelni, dotyczących okresowego przekazywania etatów pracowników inżynieryjno-technicznych w grupach NB i NZ.
Porozumienia tego rodzaju muszą być zatwierdzone przez prorektora d/s kadry naukowej i organizacji.
4. Podaje ustalenia w zakresie norm określania liczby etatów nie dotyczące jednostek działalności podstawowej, powołanych w Uczelni z dniem 1 października 1977 r. i znajdujących się w roku akad. 1977/78 w stanie organizacji.

Są to instytuty:

- Instytut Metali Nieżelaznych Wydziału Metalurgicznego,
- Instytut Maszyn i Urządzeń Przemysłu Hutniczego i Ceramicznego Wydziału Metalurgicznego,
- Instytut Górnictwa Rud i Surowców Skalnych Wydziału Górniczego.

5. Gospodarka etatami nauczycieli akademickich i pracowników inżyniersko-technicznych pozostaje w pionie prorektora d/s kadry naukowej i organizacji z tym, że normy określające liczbę potrzebnych etatów grupy NB i NZ dla poszczególnych jednostek ustala prorektor d/s nauki i współpracy z przemysłem.
6. Odpowiednie dokumenty określające liczbę przewidywanych etatów nauczycieli akademickich i pracowników inżyniersko-technicznych dla potrzeb poszczególnych jednostek, będą ustalone przez kierownictwo Uczelni w terminie do dnia 15 lutego 1978 r.

Z A S A D Y I T R Y B
przyznawania odznaki
"ZASŁUŻONEMU DLA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ"

1. Odznaki "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej" przyznawane są pracownikom Uczelni przez Senat z okazji inauguracji roku akademickiego.
2. Prawo występowania z wnioskami o przyznanie odznaki przysługuje:
 - dziekanom wydziałów, dyrektorom instytutów na prawach wydziału, dyrektorom instytutów międzywydziałowych, kierownikom studiów, dyrektorowi biblioteki głównej, kierownikom: Zakładu NTN, ETO, Zakładu Pedagogiki - w stosunku do wszystkich pracowników zatrudnionych w danych jednostkach;
 - dyrektorowi administracyjnemu - w stosunku do wszystkich pozostałych pracowników inżynieryjno-technicznych, administracyjno-ekonomicznych i pracowników obsługi.
3. Zgłoszone wnioski muszą być uzgodnione z właściwymi dla danej jednostki władzami organizacji partyjnej i związkowej.
4. Jednym z warunków jaki winien spełniać kandydat zgłoszony do odznaki jest dwudziestoletni okres nienagannej pracy w Uczelni (w pełnym wymiarze zatrudnienia).
5. W szczególnie uzasadnionych przypadkach do odznaki mogą być zgłaszane kandydatury pracowników o krótszym okresie pracy (nie mniejszym jednak niż 15 lat), jeśli kandydaci ci swoją działalnością i osiągnięciami zawodowymi lub w pracy społecznej przyczynili się do rozświetlenia dobrego imienia Uczelni.
6. W uzasadnionych przypadkach Rektor Uczelni może wystąpić w dowolnym terminie do Senatu o przyznanie odznaczenia dla każdego pracownika i studenta oraz kandydata spoza Uczelni, o ile uzna to za wskazane oraz uzasadnione ze względu na wybitną działalność dla dobra rozwoju Uczelni.
7. Wszystkie wnioski o przyznanie odznaki kierownicy wymienionych w pkt.2 jednostek, składają do Rektora w terminie do 30 czerwca każdego roku.
8. Podstawowym dokumentem dla zgłoszenia kandydatury jest "Wniosek o przyznanie odznaki "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej".
9. Złożone propozycje rozpatruje i zatwierdza Senat w miesiącu wrześniu każdego roku.
10. Miejsce i forma uroczystości wręczenia odznaki ustala co roku Rektor Uczelni.

K R Y T E R I A

stosowania w Politechnice Śląskiej szczegółowych zasad przyznawania nauczycielom akademickim dodatków specjalnych

Zasady przyznawania nauczycielom akademickim dodatków specjalnych regulują:

- Zasady podstawowe:

§ 16 rozp. Rady Ministrów z dnia 27.04.1972 r. w sprawie uposażenia nauczycieli i nauczycieli akademickich, rozdz. 6 "dodatki" (Dz.U. nr 16/72, poz. 155);

- Zasady szczegółowe:

zarząd. Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 24.10.1972 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania nauczycielom akademickim dodatku specjalnego (M.P. nr 50/72, poz. 266);

Ponadto pismo Departamentu Kadr i Zatrudnienia Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 25.01.1978 r. DKZ-P1-DŚ/1031/6/78, zawierające dodatkowe wyjaśnienia, komentujące wyż. cyt. zarządzenie resortu.

- . -

Uznając dodatki specjalne jako jeden z elementów wspomagających jakościowy rozwój kadry nauczycieli akademickich, kierownictwo Politechniki Śląskiej ustala następujące kryteria stosowania w Uochei szczegółowych zasad przyznawania nauczycielom akademickim dodatków specjalnych:

1. Z globalnego funduszu dodatków specjalnych Rektor, na wniosek Prorektora odpowiedzialnego za sprawy kadry naukowej, przydziela jednostkom działalności podstawowej określoną kwotę, proporcjonalną do liczby nauczycieli akademickich danego wydziału (instytutu międzywydziałowego, instytutu na prawach wydziału).
2. Pozostałym jednostkom działalności podstawowej, a mianowicie: Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Studium Wojskowemu, Zakładowi Elektronicznej Techniki Obliczeniowej, Zakładowi Nowych Techniek Naukozania oraz Zakładowi Pedagogiki, ze względu na odmienny charakter i zakres obowiązków nauczycieli akademicko-

kich, zatrudnionych w tychże jednostkach, określoną kwotę, przeznaczoną na dodatki specjalne przydziela Rektor, na wniosek Kolegium Rektorskiego.

3. Przy dokonywaniu rozdziału funduszu według ustaleń, podanych w punktach 1 i 2 zaleca się wykorzystanie opinii organów kolegialnych odnoszących się do jednostek organizacyjnych Uczelni.
4. W oparciu o przydzielone przez Rektora kwoty, kierownicy jednostek organizacyjnych Uczelni, wymienionych w punktach 1 i 2, przygotowują indywidualne, imienne wnioski o przyznanie dodatków specjalnych nauczycielom akademickim, zatrudnionym w podległych im jednostkach.
5. Wnioski o przyznanie dodatków specjalnych nauczycielom akademickim zajmującym w Uczelni stanowiska: dziekana, dyrektora instytutu międzywydziałowego, dyrektora instytutu na prawach wydziału, kierownika filii, kierownika studium, kierownika zakładu pozawydziałowego, przygotowuje Kolegium Rektorskie.
6. Dodatki specjalne przyznawane będą tylko tym nauczycielom akademickim Politechniki Śląskiej, poczynając od st. asystenta, którzy posiadają pełne pensum obciążenia dydaktycznego, określone art. 33 ust. 1 ustawy "Karta praw i obowiązków nauczyciela".

Powyższe nie dotyczy przypadków do których mają zastosowanie ulgi i zwolnienia wprowadzone odrębnymi przepisami resortu nauki, szkolnictwa wyższego i techniki.

7. Złożenie wniosku o przyznanie dodatku specjalnego st. asystentowi uwarunkowane jest posiadaniem otwartego przewodu doktorskiego.
8. Dodatki specjalne nie będą przyznawane nauczycielom akademickim Politechniki Śląskiej, którzy:

- posiadają zgodę Kierownictwa Uczelni na dodatkowe zatrudnienie w dwóch miejscach pracy poza Uczelnią (konsultacje, rzeczoznawstwa, doradztwa itp.);
- posiadają dodatkowe zatrudnienie poza Uczelnią w wymiarze całego lub pół etatu, niezależnie od rodzaju zakładu pracy (uczelnia wyższa, szkoła, instytut resortowy, jednostka administracji państwowej, zakład przemysłowy itp.);

W odniesieniu do zatrudnienia etatowego, powyższe nie dotyczy przypadków do których mają zastosowanie przepisy pkt. 3 ust. 2 § 1 cyt. we wstępie zarządzenia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

9. Kierownictwo Uczelni ustala wysokość przyznawanych dodatków specjalnych na cztery (4) grupy w kwotach po złotych: 400, 600, 800 i 1000; dodatek najwyższy może być przyznany nauczycielowi akademickiemu tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych.

10. Czasokres pobierania dodatku specjalnego oraz jego cofnięcie regulują przepisy cytowanego wyżej zarządzenia resortu.
11. Indywidualne, imienne wnioski o przyznanie dodatków specjalnych nauczycielom akademickim Politechniki Śląskiej, z którymi występują organ kolegialny oraz kierownicy jednostek, wymienieni w punktach 4 i 5, muszą być uzgodnione z Egzekutywą OOP i Radą Zakładową ZNP.
12. Zaleca się organowi kolegialnemu oraz kierownikom jednostek, wymienionych w punktach 4 i 5, wnikliwie analizowanie wniosków o przyznanie dodatków specjalnych, zwłaszcza w przypadku występowania o przyznanie dodatku specjalnego poraz pierwszy.
13. Rektor zastrzega sobie możliwość przyznania nauczycielowi akademickiemu Uczelni dodatku specjalnego z własnej inicjatywy, o ile uzna to za wskazane oraz uzasadnione ze względu na wybitną działalność dla dobra rozwoju Uczelni.

w Gliwicach

Rektorat

-RF-

K R Y T E R I A

stosowania w Politechnice Śląskiej
szczegółowych zasad i trybu przyznawania nagród
dla nauczycieli akademickich

Zasady przyznawania nagród dla nauczycieli akademickich reguluje zarządzenie nr 26 Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 17 czerwca 1974 r. (Dz. Urz. Min. Nauki, Szkol. Wyż. i Techniki nr 6 dnia 28.08.1974r. poz. 49).

1. Nagrody dla nauczycieli akademickich ze środków przydzielonych do dyspozycji Rektora przez Ministra (§ 1 ust. 4 wyż. cyt. zarządzenia) przyznawane są nauczycielom Politechniki Śląskiej oocznie z okazji "Dnia Nauczyciela".
2. Do nagród tych mogą być zgłaszane kandydatury nauczycieli akademickich Politechniki Śląskiej niezależnie od zajmowanego stanowiska i funkcji służbowej.
3. Fundusz ze środków wymienionych w punkcie 1 rozdziela Rektor pomiędzy poszczególne jednostki działalności podstawowej Uczelni (wydziały, instytuty międzywydziałowe, instytuty na prawach wydziału, studia, zakłady pozawydziałowe), proporcjonalnie do liczby nauczycieli akademickich, wchodzących w skład danej jednostki.
4. Kandydatury nauczycieli akademickich do nagród ze środków wymienionych w pkt. 1 przedstawiają wraz z uzasadnieniem Prorektorowi odpowiedzialnemu za sprawy kadry naukowej kierownicy jednostek organizacyjnych, wymienionych w pkt. 3.
5. Kandydatury nauczycieli akademickich do nagród ze środków wymienionych w pkt. 1, którzy zajmują stanowiska kierowników jednostek organizacyjnych, wymienionych w pkt. 3, przedstawia Rektorowi wraz z uzasadnieniem Kolegium Rektorskie.
6. Kandydatury nauczycieli akademickich do nagród ze środków wymienionych w pkt. 1, mogą również przedstawiać Prorektorowi d/s nauczania i wychowania wraz z uzasadnieniem: Rada Uczelniana oraz Rady Wydziałowe SZSP; te ostatnie występują z wnioskami poprzez Dziekana danego Wydziału.

7. Zaleca się przy sporządzaniu uzasadnienia wniosku o przyznanie nagrody, ze środków wymienionych w pkt. 1, wykorzystanie oceny działalności dydaktyczno-wychowawczej każdego nauczyciela akademickiego, według kwalifikacji i opinii istniejących w danej jednostce organów kolegialnych.
8. Przedstawienie wniosku o przyznanie nagrody nauczycielowi akademickiemu z funduszu, wymienionego w pkt. 1 może nastąpić wyłącznie za zgodą Egzekutywy OOP oraz Rady Oddziałowej ZNP.
9. Nauczyciele akademicy, kandydujący do nagród z funduszu, wymienionego w pkt. 1 winni legitymować się konkretnymi osiągnięciami w zakresie:
 - prowadzenia działalności dydaktycznej,
 - pracy ideowo-wychowawczej,
 - wyróżniającej się pracy społecznej,
 - organizacji prowadzenia procesu dydaktycznego z uwzględnieniem wszystkich form i rodzajów praktyk studenckich oraz obozów naukowych,
 - przygotowywania pomocy dydaktycznych, w tym podręczników i skryptów lub pomocy dydaktycznych wydawanych w formie powielonej.
10. Nagrody za całokształt działalności dydaktyczno-wychowawczej mogą być przyznawane tylko nauczycielom akademickim przechodzącym na emeryturę. W imnych szczególnych i sporadycznych przypadkach decyzje o przyznaniu nagrody za całokształt działalności dydaktyczno-wychowawczej podejmuje każdorazowo Rektor.
11. Celem podkreślenia wagi i znaczenia dla Uczelni problemów, związanych z kształceniem i rozwojem kadry naukowo-dydaktycznej, wskazanym jest przedstawianie do nagrody z funduszu, wymienionego w pkt. 1, tych nauczycieli akademickich, którzy wyróżnili się działalnością w zakresie prowadzenia procesu kształcenia młodej kadry nauczycieli akademickich Politechniki Śląskiej (promotorstwa, opiekuństwo w przewodach habilitacyjnych, aktywny udział w pracach studiów doktoranckich, organizacja seminariów naukowych itp.).
12. Wprowadzone zostają trzy stopnie nagród (I,II,III) z funduszu przydzielonego do dyspozycji Rektora (§ 4 ust.1 powołanego we wstępie zarządzenia resortu); wysokość nagrody poszczególnego stopnia corocznie ustala Rektor, w zależności od wielkości funduszu przydzielonego do Jego dyspozycji przez Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.
13. Nauczyciele akademicy, którym przyznane zostaną nagrody z funduszu, wymienionego w pkt. 1, otrzymują dyplom, w którym wymienia się osiągnięcie, będące podstawą przyznania nauczycielowi akademickiemu przez Rektora Politechniki Śląskiej wyróżnienia w formie nagrody pieniężnej.

